

همه‌ی شعرهایم را پیشکش می‌کنم

به پدرم

پروفسور اختر مهدی

که مرا با زبان شیرینِ فارسی آشنا کرد

تا این دفتر را به‌قله‌های شعر فارسی

مولانا، حافظ و سعدی

تقدیم کنم

اهلِ همينِ كعبه ام

سُروده‌های

سید عزیز مهدی رضوی

مقدمه

علی رضا قزوه

مرکز تحقیقات فارسی رایزنی فرهنگی ج.ا. اسلامی - دهلی نو

مرکز تحقیقات فارسی

رایزنی فرهنگی سفارت جمهوری اسلامی ایران - دهلی نو

اهل همین کعبه ام

سروده: سید عزیز مهدی رضوی

مقدمه: علی رضا قزوه

صفحه آرای: عبدالرحمن قریشی

طراحی جلد: عایشه فوزیه

چاپ اول: دهلی نو - دی ماه ۱۳۸۹ ه.ش / دسامبر ۲۰۱۰ م

چاپ: مرکز میکروفیلم نور، ایران - هند، دهلی نو

شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۴۳۹-۴۹۲-۸

نشانی: شماره ۱۸، تیلک مارگ، دهلی نو-۱۱۰۰۰۱

تلفن: ۲۳۳۸۳۲۳۲-۴، دورنگار: ۲۳۳۸۷۵۴۷

ichdelhi@gmail.com

gandeparsi@icr.org

<http://newdelhi.icr.org>

فهرست سروده‌ها

- آسانیِ مشکلم نماز است نماز..... ۱۳۱
- آقا! غمی به غیرِ فراقِ نداشتم..... ۵۲
- آقا! مگر تو دردِ دلم را دوا کنی..... ۵۱
- ابعادِ فکرِ آینه را ساده می‌کنم..... ۵۳
- از آتشِ غم سوخت تنم حضرت زهرا!..... ۴۴
- از دل، جانان! بیا مسلمان باشیم..... ۱۳۴
- از دور، نگاهِ ابری‌ات تر می‌شد..... ۱۴۰
- از صبح، به آبِ دیده نزدیک‌ترم..... ۱۱۲
- اگرچه در پیِ یارانِ بی‌شمار دویدم..... ۱۰۴
- امشب دل با عرشِ خدا همراز است..... ۱۳۲
- امشب دل و جانِ شب، سعادت دارد..... ۱۳۱
- امشب که دل آشفته‌تر از گیسوی یار است..... ۱۲۵
- امشب که رازِ سینه به دلدار گفته‌ام،..... ۱۰۳
- ای آمدگان و رفتگان! بشتابید..... ۱۳۷
- ای بُتِ هفت‌شاخ!..... ۱۴۲
- ای دل ای دل! وا کن از پا بند را..... ۲۶
- ای دل! گذشت عمری و بیداد می‌کنی..... ۹۶

- ای دوست! جُز این دل، دلِ آشفته‌تری هست؟ ۱۰۲
- ای سرزمینِ زال و رستم! آه، ای ایران! ۶۸
- ای سینه! با محبتِ آن یارِ خو بگیر ۹۲
- ای کاش ستاره‌ها دلِ من بودند ۱۳۴
- ای کاش! ۱۴۶
- ای مردم! حرمتِ بهار از یاس است ۱۴۱
- ای منبعِ دمِ عیسایی ۱۰۸
- ای وای اگر در دلِ تو عشقِ سرآید ۱۲۲
- این بانگِ اذانِ سرودی از سویِ خداست ۱۳۷
- این خاکِ عطش‌زده، نیازش دریاست ۱۲۸
- این رایحه‌ی اذان و شب‌بویِ دعاست ۱۲۷
- این قصّه، رازگونه و مبهم شروع شد ۴۸
- با اذانِ بادها سوی تو راهی می‌شوم ۸۵
- با اذانِ عشق، از خُم با طرب می‌می‌خورم ۱۱۰
- با توبه بیا تا در رحمت باز است ۱۲۷
- با دوست گفته‌ایم ز ناگفته‌های دل ۱۲۱
- با ما وضو بگیر ز صبحایِ عشقِ یار ۱۰۶
- با مرثیه‌ی تو، عشق، آوازه گرفت ۱۳۵
- باران فرو نشست و هوا آفتاب شد ۸۳
- بر آسمان نگاه کن ای دشتِ بی‌گیاه! ۴۹
- بر من مسکین اگر گاهی عنایت می‌شود ۴۳

- برخیز به سوی آسمان‌ها برویم ۱۳۴
- بگذار آقا! محرمِ رازت باشم ۱۳۳
- بوی نارنج آمد از آرامگاه پیر ما ۱۲۶
- بهترین خاطره‌ام آن شبِ بارانی بود ۱۱۶
- به حکمِ آینه، روزی قیام خواهد کرد ۵۷
- به صبا سپرده‌ام من که سلام من رساند ۸۱
- به نام خداوند ایران زمین ۶۹
- به یارِ بی‌وفا بگو که یا مرا وفا کند ۸۰
- بیا که از غزلم یک جهان غزل کم شد ۴۱
- بی چشم تو اینک شب و روزم شبِ تاری ست ۱۰۵
- پس کی به قصه‌ی دل من گوش می کنی؟ ۱۱۴
- تا شهد نام «مهدی» اندر دهان نباشد، ۶۱
- تا کی به انتظار تو شب را سحر کنم، ۶۳
- جام دیگر از سبوی عشق، نوشیدیم دیشب ۵۴
- جمعیتی گره نگشاید ز پای من ۳۰
- جنات من و حجاز من دیدن توست ۱۳۸
- چو برخیزم سحر از بستر جان، ۲۰
- چه اشتباه بزرگی ست یادِ غیر تو بودن ۱۰۰
- چه می شود که دمی هم مرا نگاه کنی ۲۷
- چه می گویی آفتاب؟ ۱۴۴
- حسبم به امید درِ بازی که تویی ۱۳۰

- ۱۳۹..... حرفی از کربلا برایم نزنید.....
- ۲۱..... خدایا! ز خود چون جدا می‌شوم،.....
- ۱۰۱..... خمارِ عشقم و عمری خرابِ جامِ توأم.....
- ۱۲۸..... خوبان من! عاشقان من! سجده کنید.....
- ۸۷..... خوشم که می ز خُم کوی یار می‌نوشم.....
- ۱۳۰..... در این شبِ قدر، فارغ از دنیایم.....
- ۷۹..... در جان من فراقش تأثیر کرده است.....
- ۱۲۹..... در حوضِ شب از ستاره تسبیح بساز.....
- ۹۴..... در شهر فرشته‌ها رها باید شد.....
- ۱۳۸..... دریا دریا حُباب... کف در کف، عشق.....
- ۱۱۷..... دل تا به کوی آینه خویان رسیده است.....
- ۸۸..... دل را اگر چه گشته و بر دار کرده‌ای.....
- ۱۳۶..... دل کَنده‌ام از جهان و نقّاشی‌هاش.....
- ۴۵..... دل من گرچه عزیز است، گرفتارِ علی ست.....
- ۱۳۵..... دل، چشم به‌راه روزهای فرج است.....
- ۱۲۳..... دلا! بیا و به‌عشق کسی دچار مشو.....
- ۱۲۴..... دلبر کجاست تا به‌رهش دلبری کنم.....
- ۶۵..... دلم خزیده به‌ظلمت سراسر است یا مهدی^(عج).....
- ۷۷..... ز چشم‌های ترم نُقلِ شور می‌بارد.....
- ۱۱۵..... زودتر کاش به‌عشق تو گرفتار شوم.....
- ۹۸..... زهی ترانه که امروز، یار یار من است.....

- ۱۰۷..... سالها غرقِ طلب بودم و رؤیای بهار.....
- ۳۷..... سپیدروی سیه‌دل، چه سُست پیمان بود.....
- ۱۲۹..... سجّاده بیار و پهن کن در مهتاب.....
- ۱۲۹..... سجّاده بینداز که جنّات این است.....
- ۱۲۷..... سجّاده‌ی سبز من چمنزاران است.....
- ۵۹..... سر می‌رود شراب ز جام اراده‌ام.....
- ۷۵..... سماع فروردین با می وصال خوش است.....
- ۱۱۳..... شب است... بارِ دگر از فراق، داد کنم.....
- ۱۳۹..... شب رفت و کسی به ما مفاتیح نداد.....
- ۱۲۰..... شب‌ها به اشتاق تو بیدار مانده‌ام.....
- ۸۶..... شنیده است خدا ناله و صدای مرا.....
- ۱۳۵..... صبح آمد و نام عاشقان را گفتند.....
- ۴۶..... صُبْحَدَم، باد صبا مُژده‌ای از یار آورد.....
- ۷۲..... صدای عشق، نهان بود در صدای تو، قیصر!.....
- ۴۲..... طنینِ قلبِ مرا پاره‌پاره کرده محمد.....
- ۱۱۹..... عشقِ تو باز قلبِ مرا یاد کرده است.....
- ۹۹..... عمری گذشت و پیر دلم غصّه‌دارِ توست.....
- ۷۴..... غم را برای تیره‌دلان وا گذاشتم.....
- ۱۳۲..... فانوسی از اصول دینت برسان.....
- ۳۶..... فدا کنم سرِ خود را، فدای کعبه‌ی تو.....
- ۱۳۶..... قرآن باز است و چشمه‌ها می‌جوشند.....

- ۱۳۰..... قربانِ نگاهِ یار شو، جان این است
- ۱۴۰..... قلبت را پیشِ مادرت جا نگذار
- ۱۳۹..... کوته‌دستیم و ابرِ تو عاطفه‌خیز
- ۱۴۵..... کیست این
- ۱۳۶..... گفتند دری همیشه‌باز است نماز
- ۱۳۲..... گل‌ها و پرندگان اذان می‌گویند
- ۷۸..... لحظه به لحظه در طلبت پیر می‌شوم
- ۱۴۰..... مادر به فدای دست‌هایت عباس!
- ۶۶..... ماییم و شقایق و نظامی ابدی
- ۸۲..... مپرس من ز چه رو مستِ باده‌ی ازلم
- ۹۱..... مثل همیشه قلبِ مرا شاد می‌کنی
- ۴۰..... مرا ز می‌کده راهی ست تا به‌خانه‌ی دل
- ۳۴..... مرا که منبرِ عشق است دارهایِ زمینی،
- ۱۴۱..... مردم! ضربانِ سینه را می‌شنوید؟
- ۹۳..... من با تو همنشینم، چون در دلم نشینی
- ۵۵..... من در دلم همیشه تو را یاد کرده‌ام
- ۵۶..... من که سودازده‌ی خرمنِ گیسویِ تو‌ام،
- ۱۱۱..... موج خون ریخت به طوفانِ فغانِ من و دل
- ۱۳۳..... مهدی (عج) می‌آید و سحر می‌گردد
- ۲۲..... می‌پرستیم بُتی را که انیسِ جان است
- ۴۷..... «نجف» ندیده‌ام اما مرا نظر آن جاست

- نگاه کن که اسیرم، اسیرِ چشمانت ۶۰
- وضو بگیر و بین تا شپیده راهی نیست ۸۴
- وقتی که اذانِ مغرب از هر سویی، ۱۲۸
- وقتی که از فراقِ تو افسرده می‌شوم، ۳۱
- وقتی نمازِ عاشقی آغاز می‌کنم ۲۵
- هان ای چراغِ راهِ افق‌هایِ دورِ من! ۱۹
- هان، ای اذان! به‌میکده‌ی جانِ سَری بزن ۲۴
- هر روز، عشق را ز تو آغاز می‌کنم ۲۸
- هر صبح را به عشقِ رُخت شام می‌کنم ۳۵
- هر چند اقامه بسته این بنده‌ی بد ۱۳۸
- هر چند که خوابِ سحری شیرین است، ۱۳۱
- هر شب به عشقِ رویِ تو برپاست ناله‌ها ۶۴
- هشیار، چه ادراک کند مست چگونّه‌ست ۳۹
- هم جوشش چشمه‌سار را باور کن ۱۴۱
- همه‌شب تا به سحر، مرغِ غزلِ خوانِ تو آم ۲۹
- هنگامِ اذان است؛ چراغانی شو ۱۳۳
- هنگامِ اذان، وضو کن و باده بساز ۱۳۷
- یا علی! من در ازل از دستِ تو جامی گرفتم ۷۳
- یادش به خیر، آن شبِ بارانی ۳۸
- یادش به خیر... در دلِ ما هم بهار بود ۳۲
- یارِ من باش که من سخت سزاوارِ توأم ۹۰

- ۱۰۹..... یارا بیا شبی و خزان را بهار کن
- ۱۱۸..... یارا بیا که چشم به‌راهم به‌راه تو.....
- ۹۵..... یارا! بین که نیست دلی تکیه‌گاه من.....
- ۳۳..... یارا! بیا و زخمِ دلم را زُفو مکن.....
- ۸۹..... یاری که در نماز، طلب می‌کند مرا.....

این هنوز از نتایج سحر است!

زبان فارسی در حافظه‌ی فرهنگی مردم هندوستان، با نوستالژی شُکوه و قدرت و هنر آمیخته است. فارسی، جز آنکه واسطه‌ی انتقال ارزش‌های انسان‌سازِ اسلام به‌هند بود، تا قرن‌ها به‌عنوان زبانِ نخست در دربارِ دورانِ سلطنت، لودی‌ها و تیموریان (بابریان) به‌کار گرفته شد و زمینه‌سازِ ظهورِ دورانِ باشکوهی از تمدنِ هند گشت. به‌این ترتیب، انعکاسِ محتوای فرهنگی زبانِ فارسی در فرهنگِ هندوستان، دوره‌ی پر عظمتِ معماری و ادبیاتِ هندی-ایرانی را در هندوستان رقم زد. در این دوره، فارسی، هم زبانِ درباریان و خواصّ شبه‌قاره شد و هم تا حدودی به‌زبان و فرهنگِ عامه‌ی اهالی هندوستان رسوخ نمود. با چیرگیِ استعمارِ بریتانیا بر هند، خدعه‌ها و ترفندها برای ریشه‌کنی زبان فارسی آغاز شد و مع‌الاسف نتیجه داد. امروزه علی‌رغم استقلال هند، سلطه‌ی زبانِ انگلیسی بر مکاتبات اداری و فضای فرهنگی این کشور انکار ناپذیر است. در این گیر و دار، در شرایطی که نخبگان و خواص شبه‌قاره به‌میراث زبان فارسی و دیگر مشترکات بین ایران و شبه‌قاره روز به‌روز بی‌اعتنا تر می‌شوند ناگهان بزرگمردی چون علامه محمد اقبال لاهوری ظهور می‌کند و با سرودن بیشترین شعرهای خود به‌زبان فارسی

در اعتلای فرهنگ و زبان مشترک ایران و شبه قاره کاری کارستان انجام می‌دهد.

در این روزگار نیز شاعران پارسی‌سرای هند چون دکتر ولی‌الحق انصاری، دکتر رئیس احمد نعمانی و... از چراغداران شعر پارسی و فرهنگ پارسایی در شبه قاره‌اند و همچنان ما شاهد حضور رگه‌هایی از مفردات زبان فارسی در زبان هندی و مخصوصاً فرهنگ و زبان عامیانه‌ی این کشور هستیم.

اما این روزها برای دلبستگان زبان فارسی، علاوه بر فرهنگ عامه‌ی هند، دلگرمی‌های مشروط دیگری هم وجود دارد؛ کرسی‌های فراوان و گسترده‌ی آموزش زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه‌های سراسر هندوستان به ترویج و احیای این زبان مشغول هستند که به شرط ارتقای سطح علمی و ایجاد شغل کاربردی برای فارغ‌التحصیلان، می‌توانند مایه‌ی امید باشند. گذشته از این، ظهور و بالندگی نسل نوخاسته‌ای از شاعران جوان و تحصیل کرده در هند (که به زبان فارسی می‌سرایند)، آغاز دوره‌ای نوین از شکوه و عزت زبان فارسی در هند را نوید می‌دهد. همان‌طور که رهبر معظم انقلاب اسلامی حضرت آیت الله خامنه‌ای فرموده‌اند، "شعر، ثروت ملی ایران است" تاریخ نیز گواهی می‌دهد که با پایداری بزرگانی چون فردوسی و... این شعر فارسی بوده که توانسته محمل حفظ و انتقال تمدن دیرین ایران و همچنین

واشکافی و بومی‌سازی فرهنگ اسلام و در نهایت، گسترش حوزه‌ی تمدنی ایران اسلامی باشد.

«عزیز مهدی» یکی از طلایه‌داران نسل نوین شاعران پارسی‌سرای هند است. او که تحصیلاتش را در مقطع دکتری زبان و ادبیات فارسی در دانشگاه تهران به کمال رسانده و سابقه‌ی سرودن شعر به زبان اردو را نیز در کارنامه دارد، در خانواده‌ای فرهنگی زیر نظر پدر فارسی‌دان و فرهیخته‌اش «پروفسور اختر مهدی» رشد یافته و شعرش در فضای شعر امروز ایران قوام یافته است. از او بیشتر غزل شنیده‌ایم و چنانکه خود می‌گوید، در محیط دانشگاهی ایران، بالندگی شعرش را بسیار به «دکتر جلیل تجلیل»، «مرحوم دکتر قیصر امین‌پور»، «دکتر محمد رضا ترکی» و «محمد جواد آسمان» مدیون است. زبان شعر او برمبنای زبان معیار و یکدست است، شناخت خوبی از ساختار بایسته‌ی شعر دارد و محتوای اغلب دینی و عرفانی شعرهای او را می‌توان متأثر از نفس حق شعر کلاسیک فارسی و دم‌خجسته‌ی شعر انقلاب اسلامی ارزیابی نمود.

گسترش «انجمن‌های ادبی بیدل دهلوی» در شهرهای گوناگون هندوستان که به‌همّت مرکز تحقیقات فارسی راینی فرهنگی جمهوری اسلامی ایران - دهلوی‌نو شکل گرفته است و سر برآوردن شاعران جوان پارسی‌سرایی همچون عزیز مهدی، مهدی باقر، نقی عباس و... آغاز فصلی نوین و آینده‌ای پربار را برای زبان فارسی در هندوستان نوید

می‌دهد. برای عزیز مهدی و شعرش توفیق روزافزون آرزو دارم و شما را به خواندن سروده‌های او فرا می‌خوانم.

علی‌رضا قزوه

مدیر مرکز تحقیقات زبان فارسی

رایزنی فرهنگی ج.ا. ایران - دهلی‌نو

برای صاحبِ اسمِ اعظم

« ۱ »

هان ای چراغِ راهِ افق‌هایِ دورِ من!
ای آشنایِ ثانیه‌هایِ حضورِ من!
من بی تو شامِ تارم و مهتابِ من تویی
ای تک‌سوارِ هرشبِ صحرایِ نورِ من
آینه‌ی امید، به‌سنگی نمی‌خورد
وقتی تویی هرآینه‌سنگِ صبورِ من
وقتی می‌آید «اسمِ شب» ات، «اسمِ اعظم» ات،
در خویش می‌خزد قلیانِ غرورِ من
هم در پرستش تو دَوایِ خزانِ من،
هم بخششت بهارِ امید و سُرورِ من
وقتی که با اذانِ تو می‌بالد آسمان،
وا می‌شود مَشاعرِ شعر و شعورِ من
یک لحظه اسمِ کوچکِ من را صدا بزن
در لحظه‌هایِ مرگ؛ زمانِ عبورِ من

مناجات ۱

« ۲ »

چو برخیزم سحر از بسترِ جان،
بنوشم جرعه‌ای از ساغرِ جان
دمی از آتشِ دل شعله گیرم
که پنهان است در خاکسترِ جان
ز یادِ رویِ ساقی بی‌قرارم
به شادی می‌دوم در معبرِ جان
وضو می‌گیرم از رودِ نگاهش
دمی در ایستگاهِ آخرِ جان
غبار از سینه‌ی دل می‌زدایم
که نورافشان بماند گوهرِ جان
چو از مینایِ دل ساغر گرفتم،
نمی‌آیم برون از محضرِ جان
خدا را شکر می‌گویم که نامش
زد و شد آفتابِ کشورِ جان

مناجات ۲

« ۳ »

خدایا! ز خود چون جدا می‌شوم،
در آفاقِ عشقت رها می‌شوم
به چشمانِ مستت نظر می‌کنم
سبکبال و بی‌ادعا می‌شوم
ز خُمخانه‌ات باده‌ای می‌زنم
پُر از شورِ ذکرِ خدا می‌شوم
به سرمستی‌ات اعتنا می‌کنم
به دنیا چو بی‌اعتنا می‌شوم
به گلزارِ «مهدی»^(عج) سَری می‌زنم
دَمی راهی کربلا می‌شوم
وضو می‌کنم با شرابِ امید
لبِ عاشقان را صدا می‌شوم
نمازم شرر می‌زند شمع را
هم‌آوازِ پروانه‌ها می‌شوم
در آفاق، سَر می‌دهم بانگِ شوق
که: با عشقِ تو آشنا می‌شوم...

مناجات ۳

« ۴ »

می‌پرستیم بُتی را که انیسِ جان است
دل ز جور و ز جفای دگران ویران است
دلبری دوش به‌غَنجی ره عشقم می‌زد
گفتمش: فکر نکن کردنِ دل آسان است
عشقِ من با دگران، عشق نبود و غم بود
لیکن این یار، جدا از دگر یاران است
سوخت قلبِ دغلِ بی‌دلی و بی‌هنری
این دل سوخته تنها هنرش ایمان است
همه دل‌های جهان در رخ او حیرانند
او پریشانیِ این قافله را سامان است
عشق را آینه‌دار اوست که خود آینه است
راهِ عاشق‌گُشی‌اش شاخه‌ای از عرفان است
همه‌شب چشمِ سیاهش می‌غُفران ریزد
وز غمش چشمِ جهان واله و خون‌افشان است
عالمی دستِ دعا سوی حریمش دارد
آفتاب است و زیارتگه مه‌رویان است

سرِ سجّاده‌ی هر کس بروی، قبله‌اش اوست
به کویِرِ دلِ رندانِ جهان، باران است
کعبه او، آینه او، منظره او، پنجره اوست
هر دلی بی‌افقِ طلعتِ او زندان است
«آب در کوزه وُ ما تشنه‌لبان می‌گردیم»
آری، آغازِ ره‌عشق، همین پایان است

مناجات ۴

« ۵ »

هان، ای اذان! به‌میکده‌ی جان سَری بزن
در کعبه با نیابت ما ساغری بزن
از کوی عاشقان بگذر... مژده‌ای بیار
بر لوح سینه جلوه‌ی زیباتری بزن
چون موج‌موج صاعقه در من بدم ز شوق
بر سجده‌های هر شبه‌ام آذری بزن
هر بار، جلوه‌ای کن و صبر از کفم ببر
هر دم بیا تَفألی از دفتری بزن
ای پیرِ می‌فروش! چه خوش می‌دهی سر و ش
آخر بیا و حلقه‌ی دل بر دری بزن
ما را که عشقِ روی تو سودای بی‌دلی‌ست
کم گو که هر زمان دمی از دلبری بزن
فریاد می‌کند دل تنگم که: «در نماز،
از جنسِ عشق، بر جگرم خنجری بزن»

مناجات ۵

« ۶ »

وقتی نماز عاشقی آغاز می‌کنم
تا آسمان قُربِ تو پرواز می‌کنم
رکعت به رکعت عطشِ نور می‌شود
درهای رو به سوی تو را باز می‌کنم
در سجده‌ام شمیمِ صدایِ تو می‌وزد
از غربتِ فراقِ تو آواز می‌کنم
آتش به خرمینِ قفسِ نفس می‌زنم
از خویش می‌گریزم و اعجاز می‌کنم
تنها برای وصلِ تو آماده می‌شوم
غم را فقط برای تو ابراز می‌کنم
در وسع بنده نیست که با تو یکی شود
یا من تخیلِ غلط‌انداز می‌کنم؟
ای دل! روانه می‌شوم امروز سوی دوست
تا چند چون تو بازیِ الفاظ می‌کنم؟

مناجات ۶

« ۷ »

ای دل ای دل! وا کن از پابند را
بشنو از درویشِ جان این پند را
غیر ساقی از کسی جامی مگیر
مگسلان از چشم او پیوند را
گاه گاهی با نماز بوسه‌ای
بر لبش بنشان گل لبخند را
تیشه‌ی فرهاد را بر فرق کوب
پیشه کن آن عشق بی‌ترفند را
نحل شو چندی مگس‌واری مکن
تا غسل یابی، رها کن قند را
از حریم قدسیان هم برتری
دل مده افسونِ چون و چند را
نزد او حاجت ببر، او می‌دهد
حاجتِ دل‌های حاجت‌مند را

مناجات ۷

((۸))

چه می‌شود که دَمی هم مرا نگاه کنی
جَبینِ آینه‌ام را تهی ز آه کنی
شب است و مهتاب آینه‌دارِ طلعتِ توست
چه می‌شود که مرا هم‌نشینِ ماه کنی
تورا ست آن که بیایی و غم ز دل ببری
نه آن که کارِ رفیقانِ نیمه‌راه کنی
تو می‌توانی در قلبِ سنگِ رخنه کنی
ریایِ آینه را بشکنی، تباه کنی
بیا و بر دلِ زارم بتاب و معجزه کن
نمی‌سزد که مرا خوار و روسیاه کنی
شده‌ست سگّه‌ی قلبم به کیمیای تو زَر
که حالِ قلبِ مرا باز رو به راه کنی

مناجات ۸

« ۹ »

هر روز، عشق را ز تو آغاز می‌کنم
پلکی به سوی پنجره‌ات باز می‌کنم
در جلوه‌گاه شمع تو پروانه می‌شوم
در آسمان عشق تو پرواز می‌کنم
پیوند می‌خورد به نگاهم نگاه تو
بالذات حضور تو اعجاز می‌کنم
سر می‌دهم سرود به همراه نای و رود
در گوش عشق، سوز تو را ساز می‌کنم
از قدس تا مدینه و از شام تا حجاز،
با آرزوی وصل تو پر باز می‌کنم
هان، رخصت مُغزله تنها دو رکعت است
پس والسَّلام، در سخن ایجاز می‌کنم!

مناجات ۹

« ۱۰ »

همه شب تا به سحر، مرغِ غزل‌خوانِ تو آم
در ره عشقِ تو بی‌پرده‌تر از جانِ تو آم
سُرمه‌ی شامیِ چشمانِ تو با بادِ گذشت
روزگاری ست که سوداییِ چشمانِ تو آم
مژه بر هم زدی و شام و سحر ناله زدم
گرچه با این همه، شرمنده‌ی زندانِ تو آم
زمزمِ عشق بنوشان به من و سرِ بَیْرَم
کعبه کو؟ با که بگویم که به قربانِ تو آم؟
عُمر بگذشت و از اوّل دلم آگه شده بود
گُشته‌ی عشقم و مجنونِ بیابانِ تو آم
ای مُرادِ دلِ من! داغِ تو یادِ دلِ من!
در سماعِ «غزل آوازه»ی عرفانِ تو آم

مناجات ۱۰

« ۱۱ »

جَمَعِیَّتِی گِرِه نِگشاید ز پای من
جز زلفِ بَر گُشودِی یکتا خدای من
یادش به خیر صبح و شبی که به غیر از او،
یاری نبود شام و سحر آشنای من
دل بود و فتحِ قَلَهی ایمان و آرزو
آتشفشانِ طوَرِ جنون بود جای من
لغزید پا و از تپش افتاد نبضِ دل
وقتی نشست غیرِ خدا در سرای من
قحطی به سرزمینِ نگاهم جوانه زد
پایان گرفت سرخوشیِ گریه‌های من
... تعبیرِ خوابِ روشنِ من نیز ظلمت است
مرگ است آشیانه‌ی مرغِ رهایِ من
تقوا به آفرینِ ریایی فروختم
نفرین بر این معامله‌ی بی‌بهای من

مناجات ۱۱

« ۱۲ »

وقتی که از فراق تو افسرده می‌شوم،
مانند شیشه‌های ترک خورده می‌شوم
بی‌روح می‌شود سکّاتِ نماز من
دشتی پُر از شقایق پژمرده می‌شوم
همواره استخاره‌ی تسبیح من بد است
بی‌مقصد و مردّد و دل‌مُرده می‌شوم
مانند ساعت‌شنی بی‌حرکتی
اندوه بی‌نهایت نشمرده می‌شوم
ای هستی من! ای که ز اندوه دوری‌ات
از هر چه هست و نیست، دلا زُرده می‌شوم
روی سپید من همه از لطفِ رویِ توست
از خود مرا مران که سیه چُرده می‌شوم
امید را مگیر ز روحِ نماز من
بی‌نفخه‌ی اذانِ تو افسرده می‌شوم

مناجات ۱۲

« ۱۳ »

یادش به‌خیر... در دل ما هم بهار بود
سودای جام و گوشه و گیسوی یار بود
رؤیای بال‌مان تب پرواز بود و بس
بی‌شعله لاله‌ی دل‌مان داغدار بود
شب‌های ما به صبح می‌آمیخت با وضو
خورشید چشم ما عطش انتظار بود
از گردباد، غیر غباری نمانده است
ای کاش در حکایت ما هم سوار بود
آینه‌ایم و گردِ عدم در نگاه ماست
ای کاش چشم حیرت ما آبشار بود
گل‌های جانماز، بهار تجلی‌اند
شُکری بگو... نگو روزی نوبهار بود...

«حافظ! هر آنکه عشق نوزید و وصل خواست،

احرام طوف کعبه‌ی دل بی وضو بیست»

(حافظ)

« ۱۴ »

یارا! بیا و زخمِ دلم را رُفو مکن
با غیرِ درد، قلبِ مرا سُست و شو مکن
دل را که با امیدِ وصالِ تپیده است،
در کارزارِ مُرده‌دلانِ جُست و جو مکن
از دوزخِ عذابِ اَلیمتِ سخن مگو
از ماجرایِ خونِ جگرِ گفت و گو مکن
ما را که مستِ رویِ تو تا جامِ آخریم،
مدیونِ خونِ ساغر و خاکِ سبو مکن
ای دل! تو نیز حق‌نمکدانِ نگاه‌دار
طوفِ حریمِ کعبه‌ی او بی وضو مکن
بارِ دگر به یارِ دگر مبتلا مشو
تفسیرِ عشق، با اَحدی غیرِ او مکن
زیباشناس باش و به غیر از جمالِ یار،
سودایِ چشم و لعلِ لبی آرزو مکن

برای آن یارِ آسمانی

« ۱۵ »

مرا که منبرِ عشق است دارهایِ زمینی،
چه کار با سرِ زلفِ نگارهایِ زمینی؟!
دلَم گرفته، هم از این سرایِ کهنه‌ی لنگان،
هم از ترانه‌ی بی‌روحِ یارهایِ زمینی
نوایِ خنده‌ی پنهانِ عرشیانِ خدا را،
شنیده‌ام، نه از این آشکارهایِ زمینی
ز غیرِ دوست، وفايي طلب نمی‌کنم، آری
فرار می‌کنم از این فرارهایِ زمینی
مرا که طالعِ اردیبهشت و بختِ بهاری‌ست،
نظر مباد به این بی‌بهارهایِ زمینی
پُر از صفاست وجودم دمی که ساقه‌ی نورم
نصیب من نشود برگ و بارهایِ زمینی
به‌سینه لرزشِ زخمی مرا هر آینه خوش‌تر
ز زخمه‌هایِ غم‌انگیزِ تارهایِ زمینی

به عشقِ کعبه

« ۱۶ »

هر صبح را به عشقِ رُختِ شام می‌کنم
شب را به عشق، نیک‌سرانجام می‌کنم
در بی‌خودی، به‌اقیانوسِ تو می‌زنم
خود را به یادِ رویِ تو آرام می‌کنم
فردا دوباره با نَفَسَتِ زنده می‌شوم
جان را لبالب از میِ این جام می‌کنم
مانندِ مُحَرَمِی که تو را می‌کند طواف،
در قبله‌گاهِ آینه‌احرام می‌کنم
میقاتِ جلوهِ گاهِ تو هر جا فرا رسید،
دل را همیشه مرغِ همان دام می‌کنم
ای «کعبه‌ی محمّدی» ات بامِ عشقِ من!
پیوسته سیر این در و آن بام می‌کنم

در آرزوی حج

« ۱۷ »

فدا کنم سرِ خود را، فدای کعبه‌ی تو
دمی که سر بگذارم به پای کعبه‌ی تو
صبور و لحظه‌شمارم که جاودانه شوم
به راه و رسم شهیدان، برای کعبه‌ی تو
غریبه با عدمم، شاکرِ وجودِ غمم
از آن زمان که شدم آشنای کعبه‌ی تو
میانِ این شبِ تاریک، چشمِ خسته‌ی من
نشسته منتظرِ روشنایِ کعبه‌ی تو
چه خاطراتِ بدیعی در انتظارِ من است!
... طوافِ یوسف، گردِ ردایِ کعبه‌ی تو
نمازِ من را احرام‌پوشِ آینه کن
که چشم وا کند از ماجرای کعبه‌ی تو
دلِ شکسته‌ی من! گردِ گورِ خویش مگرد
نشسته منتظرِ تو خدای کعبه‌ی تو

دلم گرفته بود در آرامگاهِ بایزیدِ بسطامی

« ۱۸ »

سپیدروی سیه‌دل، چه سُست پیمان بود
شکست جامِ دلی را که باده‌اش جان بود
دلی گرفته که با ماهتابِ وا می‌شد
دلی شکسته که آینه‌دارِ رحمان بود
چه شد که بُرد از یادم، ز چشمش افتادم؟
چه طاعتی نمودم که حاصلش آن بود؟
شبی که مست تجلی نمود و رامم کرد،
دلم به یمنِ غمش جلوه‌گاهِ ایمان بود
بهار وار، چه جمعیتی به خاطر داشت
در آن خزان که دلم بی سبب پریشان بود
به خویش غره شد و در کمانِ قهر، شکست
دلم - دلی که به تعبیرِ عشق، حیران بود! -
مُدام از چه نوشم؟ قدح چرا نزنم؟
به دستِ باده، چه تدبیرِ غُصّه آسان بود!

در حال و هوای عاشقی

« ۱۹ »

یادش به‌خیر، آن شبِ بارانی
آن شور و حال و عشق و پریشانی
روزی که دل تپید و به‌دام افتاد
با جذبه‌های ساده‌ی پنهانی
او سرخوش از خدایی دلجویش
سرگرم دلستانی عرفانی
من با نگاهِ عاشقِ حیرانم
در جست‌وجوی خلوتِ روحانی
با دامِ خال و چشمِ چو بادامش
شد قلبِ من پرنده‌ی زندانی
آغازِ ماجرای غمش این بود
عاشق شدم به‌سختی و آسانی
دیگر خودت ادامه‌ی این ره را
از خیلِ عاشقانی و می‌دانی

در ستایش عشق

((۲۰))

هشیار، چه ادراک کند مست چگونه‌ست
ما نقطه‌ی عشق و دل‌مان شرحِ جنون است
از عقل نپرسید ره قبله کدام است
سرمایه‌ی عشاق، دل خفته به خون است
سجاده بشوید و هم از عشق بگویید
از مُرده‌دلان فال نپرسید که چون است
از آینه‌جویان طریقت گله کردم
گفتند که دل مزرعه‌ی ورد و فسون است
آنان که به عاشق کُشی آموختگانند،
خونابه‌چشند و دل‌شان طاهر خون است
در سینه‌ی شان باده‌ای از آینه دارند
برنوش که از خُم جنون، نقطه‌ی نون است
احساس به ماضی نگردد عقل به آتی
از دل روش آموز که مشغول کنون است
گر رازنگهدار شوی، فاش بگویم
این را که غمَم از رمقِ شعر، فزون است

ادایِ دینِ به‌دل

« ۲۱ »

مرا زِ میکده راهی ست تا به‌خانه‌ی دل
که می‌رسم من از این ره به‌بیکرانه‌ی دل
خزانِ باغِ خرد را نویدِ عید رسید
که: «بنگرید به‌جامی که زد جوانه‌ی دل!»
یکی به‌نغمه‌ی برَبطِ هوای می‌دارد
یکی به‌حال و سماع است با ترانه‌ی دل
دَمی که پرده برآفتد زِ راز، خواهی دید
عبث نبوده تپش‌های عاشقانه‌ی دل
منوش باده‌ی بی‌وصلِ یار را ای دوست!
بیرِ سلامِ فنا را به‌جاودانه‌ی دل
همین که شعله‌ای از عشق مانده کافی نیست
بسوز فاصله را نیز با زبانه‌ی دل

در بهارِ بی‌دوست

« ۲۲ »

بیا که از غزلم یک جهان غزل کم شد
که سرنوشتِ دلم سرگذشتِ آدم شد
ز اشکِ آینه‌ها شعله‌پوش شد نفسم
شکست بغضم و گلزار، غرقِ شبنم شد
ندید رنگِ غزل‌های شاد را بلبل
ترانه‌های چکاوک، قصیده‌ی غم شد
ز خودستایی چشمم شکوفه‌ای نشکفت
به زیر بارِ پُر از خارِ غنچه، تن، خم شد
ز رنج‌های فراوانِ من، چه می‌پرسی؟!
دلم ز ناله‌ی همواره، نقلِ عالم شد
تو را میانِ هیاهوی عشق گم کردم
ز من بُریدی و جانم اُجاقِ ماتم شد
چه جای شکوه؟ که گر گاه شد غمی پیدا،
ز عشقِ رویِ عزیزت چو توبه کردم، شد

برای پیامبر رحمت (ص)

« ۲۳ »

طنینِ قلبِ مرا پاره‌پاره کرده محمد
به دفترِ دلِ من استخاره کرده محمد
هوایِ تیره‌دلان را سیاه و دود گرفته
سپهرِ جانِ مرا پرستاره کرده محمد
ز غافلانِ جهان، برگرفته یار، نظر را
به سویِ کعبه‌ی جانم اشاره کرده محمد
ز سردسیریِ پاییز، بیمه شد دلِ مستان
که باغِ خرم‌شان را بهاره کرده محمد
به بوستانِ دلِ ما «و ان یکاد» مخوانید
سرایِ روشنِ ما را نظاره کرده محمد
عزیز! حاجتِ خود را به جز به دوست چه گویی؟
که مشکلاتِ تو را پاک، چاره کرده محمد

برای حضرت فاطمه‌ی زهرا^(س) ۱

« ۲۴ »

بر من مسکین اگر گاهی عنایت می‌شود
جملگی در سایه‌ی «بانوی جنت» می‌شود
آتشی در سینه‌ام سر می‌کشد وقتی که از -
سینه و میخ و در و دیوار صحبت می‌شود
نام «زهرا» می‌نشیند بر لبِ مُرغانِ عشق
هر کجا حرف از کمالِ عشق و عفت می‌شود
گاه، در محرابِ ایمان، شمع سوزانِ نیاز،
گاه، این پروانه‌الگوی محبت می‌شود
گاه در هنگامِ احقاقِ ولایت، خطبه‌اش
از فصاحت، برتر از «نهجُ البلاغت» می‌شود
آه... آتش می‌زند بر قلب‌ها وقتی شهید -
در دفاع از نورِ والایِ ولایت می‌شود
در عبادت، دستِ من پُل بسته بر دامنِ اوست
تا شفیعِ من، مگر او در قیامت می‌شود
کی - خدایا! - تربتِ پاکش که دور از چشم‌هاست
قبله‌گاهِ قلب‌های با صداقت می‌شود؟

برای حضرت فاطمه‌ی زهرا^(س) ۲

« ۲۵ »

از آتش غم سوخت تنم حضرت زهرا!
مشتاق همین سوختم، حضرت زهرا!
بگذار به یاد دل پاک تو بسوزد
در کوره‌ی این تب، بدنم، حضرت زهرا!
آنجا که برای تو بسوزند بهشت است
عشق است گواه سخنم، حضرت زهرا!
از قافله‌ی شام غریبان عزایت
امروز یکی نیز منم حضرت زهرا!
با یاد تو هر باغ گلی را که ببینم
خون می‌چکد از پیرهنم حضرت زهرا!
فردای قیامت که سر از خاک برآرم
نام تو بود بر کفنم، حضرت زهرا!
بگذار که چون ابر شفق، یاد تو باشم
از داغ تو خون گریه کنم، حضرت زهرا!

در سوگِ حضرت علی (ع)

« ۲۶ »

دل من گرچه عزیز است، گرفتارِ علی است
یکی از مشتریانِ سرِ بازارِ علی است
هر شب از سجده‌ی مستانه‌ی من، ماهِ فلک
اشک می‌ریزد و چون شمعِ شبِ تارِ علی است
ای خدا! خوار مکن این دلِ سودازده را
نظری بر دلم انداز که تب‌دارِ علی است
از «نجف»، مرغِ دلم پَر زده تا کویِ «بقیع»
«حضرتِ فاطمه» دور از همه غمخوارِ علی است
سال‌ها رفته ولی داغِ دلم تازه‌تر است
بی‌خزانی، صفتِ لاله‌ی گلزارِ علی است
چه غم از تنگیِ قبر و چه غم از روزِ حساب؟
جاودان است و جودی که هوادارِ علی است
تا خدا هست، علی هست و به‌ما می‌نگرد
آفتابِ دو جهان، دیده‌ی بیدارِ علی است
مصرِ غم، زیرِ نگینِ دلِ درویشِ من است
دل من گرچه عزیز است، گرفتارِ علی است

در سوگِ امیرالمؤمنین (ع)

« ۲۷ »

صُبْحَدَم، بادِ صبا مُژده‌ای از یار آورد
مَرَهْمی بَهرِ دَلِ خسته و بیمار آورد
تا ک، با یادِ خدا بر سرِ رقص آمده بود
جانِ خود را به سرِ پرده‌ی خَمّار آورد
مست می‌رفت چنان کشتیِ توفان زده‌ای
دل به دریا زد و چشمانِ گَهر بار آورد
«مسجدِ کوفه» ترک خورد ز فریادِ «علی»
سرِ سردارِ جهان را به سرِ دار آورد
آتشِ عشقِ «أنا الحق» ز سرش شعله کشید
سوخت تا سگه‌ی شایسته به بازار آورد
قیدِ جان را زد و جانانِ جَنان را طلبید
باغِ او سبز شد و میوه‌ی بسیار آورد
اینچنین سوخت، به ما عاشقی آموخت «علی»
یوسفِ گم‌شده را جانِ خریدار آورد

برای مولا علی (ع)

« ۲۸ »

«نجف» ندیده‌ام اما مرا نظر آن جاست
به‌راه زندگی ام مقصد سفر آن جاست
چرا مریض وفا نسخه سوی او نبرد؟
غم چه را بخورد؟ چون که چاره‌گر آن جاست
روان‌ام سوی کاشانه‌ی «علی»، چون که -
«رسول»، «شهرِ علوم» است، لیک «در» آن جاست
چرا نگه نکنم سوی «کربلا» و «نجف»؟
برای رفتن تا خُلد، رهگذر آن جاست
رواست منزلت «کعبه» و «نجف»، اما
دعاست این جا بر لب، ولی نظر آن جاست
رَهَم جداست ز صدها مسافرِ شبِ غم
که در جمالِ «علی» دیده‌ام؛ سحر آن جاست
خدا مسیر مرا از «علی» جدا نکند
آهای بی‌خبران! درّه‌ی خطر آن جاست

برای عاشورا

« ۲۹ »

این قصه، راز گونه و مبهم شروع شد
از گریه‌های «حضرت آدم» شروع شد
نه... گریه‌های «حضرت آدم»، بهانه داشت
بی‌شک جهان ز «ماه محرم» شروع شد
در لابه‌لای لوح ازل، «روضه» خوانده شد
این شد که آفرینش، با غم شروع شد
چون زخم‌های «حضرت عیسی» که پیش‌تر،
از دردهای «حضرت مریم» شروع شد
شب را به یاد طره‌ی مویت رقم زدند
روزی که «پرده‌خوانی» عالم شروع شد
ساحل، دل تو بود زمانی که در زمین
توفانی از بلای دما دم شروع شد
نام تو بود که جلوی سیل را گرفت
وقتی که اشک «چشمه‌ی زمزم» شروع شد
قلب جهان به یاد تو لرزید یا «حسین»!
از چشم‌ها ترشحِ شبنم شروع شد

به یاد عاشورا

((۳۰))

بر آسمان نگاه کن ای دشت بی گیاه!
«هفتاد و دو» ستاره برآورده گرد ماه
ای «نینوا»! مخور غم ایام زندگی
آورده‌ام برای تو پیغام زندگی
با خون خود زمین تو آباد می‌کنم
حق را ز خاک سرخ تو فریاد می‌کنم
باش و ببین که بعد خود ای معدن وفا! -
از خاک تو دل همه را می‌دهم شفا
با سجده‌های خویش مصلی‌کنم تو را
در رتبه مثل عرش معلی‌کنم تو را
ای از بهشت خلد خدا پُرترانه‌تر
از «کعبه» عارفانه‌تر و عاشقانه‌تر
ماه شب توأم که سپاهم ستاره است
کوچک‌ترین سپاهی من شیرخواره است
فردا «حیب» و «مسلم»، با بار و برگ‌شان
آباد می‌کنند تو را بعد مرگ‌شان

از خونِ خود کِشند به سویتِ بهار را
خاکِ تو را کند ملکِ هر فلکِ دعا
ای دشتِ بی‌گیاه! منم، من، «حسینِ» تو
نوحِ نجات، گُشته‌ی شیون، «حسینِ» تو
«این گُشته‌ی فتاده به‌هامون حسینِ توست
این صیدِ دست و پا زده در خون، حسینِ توست...»^۱

---

۱. بیتی از ترکیب‌بند معروف محتشم کاشانی.

برای امام رضا(ع)

« ۳۱ »

آقا! مگر تو دردِ دلم را دوا کنی
قلبِ مرا به عشقِ خودت مبتلا کنی
یک عمر با وضو سر سجاده مانده‌ام
تا حاجتِ مرا به «خراسان» روا کنی
آری... دعا کننده‌ی پُر ادعا منم
اما چه می‌شود که تو من را دعا کنی
در خواب، هر سحر به دلم قول داده‌ای
یک شب مرا تجلیِ رویِ خدا کنی
پای مرا به «کعبه»ی خود رهنمون شوی
چشمِ مرا به نورِ ضریح آشنا کنی
ای «هشتمین امام»! تو حصنِ ولایتی
باشد که زائرِ حرمتِ را رضا کنی
یک بار مزه‌ی کرمت را چشیده‌ام
ای کاش بارهای دگر هم صدا کنی
من دردمندِ عشقم و درمانِ من تویی
آقا! مگر تو دردِ دلم را دوا کنی

برای هشتمین امام (ع)

« ۳۲ »

آقا! غمی به غیرِ فراقِ نداشتم
در سینه جُزِ زبانه‌ی داغِ نداشتم
جُزِ با تو ای امامِ من! ای «هشتمین امام»!
این قدر عاشقانه رفاقت نداشتم
در سرزمینِ «هند»، به یادِ تو بودم و
در سرِ غمی به غیرِ فراقِ نداشتم
در هر بهار، نامِ تو می‌بردم و هنوز
تصویری از شکوفه‌ی باغِ نداشتم
دردا، که آسمانِ شبنم بی‌ستاره بود
از یادِ ماهتاب، فراغت نداشتم
سوداییِ تو بودم و چون آهوئی اسیر
امیدِ جُزِ هوایِ رِواقتِ نداشتم
در راهِ مرقدِ تو دلم‌التهاب داشت
دیگر قسم به اسمِ تو، طاقت نداشتم
از شرمساری‌ام نشدم میهمانِ تو
می‌دانم ای عزیز! لیاقت نداشتم...

برای آن سوار که در غبار خواهد رسید

« ۳۳ »

ابعادِ فکرِ آینه را ساده می‌کنم
خود را برای وصلِ تو آماده می‌کنم
حیرت به تارِ مویِ دلم چنگ می‌زند
تا سینه را به یادِ تو دلداده می‌کنم
در کوچه‌های یادِ تو دل در اسارت است
جان را به عشقِ روی تو آزاده می‌کنم
با نورت ای تلاقیِ ایمان و عقل و عشق
دل را مسافرِ شبِ این جاده می‌کنم
افسانه‌وار، قلب من افسون نموده‌ای
فریادها که از تو پری زاده می‌کنم
جامی ز چشمِ مستِ تو جانِ مرا بس است
کی بی حساب، ترکِ می و باده می‌کنم؟!
از ره، غبارِ قافله‌ی دوست می‌رسد
تا سجده‌ای به مسجدِ سجاده می‌کنم

برای آخرین منجی

« ۳۴ »

جامِ دیگر از سبویِ عشق، نوشیدیم دیشب
جامه از عطر از عطش از عشق، پوشیدیم دیشب
ساغری مستانه نوشیدیم از صهبایِ ایمان
چشمه‌سان از بطنِ کوه‌نور جوشیدیم دیشب
هر که از ما بشنود، درقابِ جانِ خود نگنجد
نکته‌ای را کز دهانِ او نیوشیدیم دیشب
در ره دیدارِ او بودیم همچون رود، جاری
سینه دریا گشت و چون موجی خروشیدیم دیشب
آفتاب از قبله می‌تابد... جهان را می‌نوازد
تا نگوئی طی شد و بیهوده کوشیدیم دیشب

برای امام غایب (عج)

« ۳۵ »

من در دلم همیشه تو را یاد کرده‌ام
هرچند در عیان، ز تو فریاد کرده‌ام
پنهان ز دیدگان، به شبستانِ قلبِ خود
هر صبح و شب ز سوزِ غمت داد کرده‌ام
با خالِ گونه‌ات چه غزل‌ها سروده‌ام
بس مرغِ عشق، از قفسِ آزاد کرده‌ام
«شیرین» قصه‌ای و دلم کوهِ «بیستون»
دل را نگارخانه‌ی «فرهاد» کرده‌ام
با اقتدا به طره‌ی گیسوی دلگشت
جان را به خون کشیده و آباد کرده‌ام
شب را که بی تو دامنِ اشکِ ستاره‌هاست،
با وعده‌های آمدنت شاد کرده‌ام
جانم خمارِ عشق شد اما نیامدی...
دل را به وعده‌های تو مُعتاد کرده‌ام

برای یوسفِ دل‌ها

« ۳۶ »

من که سودازده‌ی خرمنِ گیسویِ تو آم،
دورم از رویِ تو، در فکرِ تو و رویِ تو آم
دائماً در دلِ خوش‌باورِ بیمارِ منی
غافل از جذبه‌ی چشمانِ سخن‌گویِ تو آم
این چه رازی‌ست که دور از من و مشتاقِ منی؟
وین چه رمزی‌ست که دور از تو و در کویِ تو آم
همه گفتند که پنهانی و این‌گونه نبود
تو که پیدایی و من مستِ بلاجویِ تو آم
تو شرابِ منی ای ساقیِ شیرین‌دهنان
همه‌شب مستِ تو و نرگسِ جادویِ تو آم
تو گذشتی ز خطاهایِ فراوانم و من -
تازه در اوّلِ ره، در خمِ ابرویِ تو آم
از قضا دامِ تو را مرغکِ بی‌دانه منم
طالبِ دانه‌ی عاشقِ کُشِ هندویِ تو آم

برای ولیّ عصر (عج)

« ۳۷ »

به حکم آینه، روزی قیام خواهد کرد
کسی که تکیه به «بیت الحرام» خواهد کرد
و ضوزِ «زمزم» جوشانِ عشق خواهد ساخت
نماز، پشتِ «ضریح مقام» خواهد کرد
به راه و رسمِ «خلیلُ اللّهی» که بُت شکنی ست،
به یک اشاره ستم را تمام خواهد کرد
خزان به یمنِ وجودش بهار خواهد شد
به او امید و عدالت سلام خواهد کرد
اذانِ زمزمه هایش شنیده خواهد شد
و ضو برای صلوات و صیام خواهد کرد
به سیرتِ «علویّ» و جمالِ «مُصطفوی»،
به لحنِ روشنِ «قرآن» کلام خواهد کرد
«عزیزِ فاطمه»، خود را «محمّد بنِ حسن»
«بقیّة الله فی الارض» نام خواهد کرد
در انتظارِ قدومش دلم کبوتر وار
هماره سیرِ همان کوی و بام خواهد کرد

به این امید به راه است چشم منتظرم
که او مرا بهر کابش غلام خواهد کرد

برای حضرت موعود (عج)

« ۳۸ »

سر می‌رود شراب ز جام اراده‌ام
وقتی که در مقابل او ایستاده‌ام
هر لحظه با زیارت او فارغ از خودم
هر دم به پای دوست، چو مور او فتاده‌ام
با دست خود به دام غمش گشته‌ام اسیر
صد مرحبا به من که همین قدر ساده‌ام!
وقتی که یاد رویش، سر می‌زند به من،
اقرار می‌کنند که از عشق زاده‌ام
جز کعبه‌ای که بین بستان برگزیده‌ام،
حاشا که دل به هیچ پری زاده داده‌ام
هر کس در انتظار کسی باده می‌زند
من هم در انتظاری، سرمست باده‌ام
از فیض روی ماهش، حاجت گرفته‌ام
تا پا به صحن خانه‌ی عشقش نهاده‌ام

برای حضرت مهدی (عج)

« ۳۹ »

نگاه کن که اسیرم، اسیرِ چشمانت
بیا که منتظرم در مسیرِ چشمانت
بین چگونه غزل‌های عاشقانه‌ی من
شکفته آینه‌گون در ضمیرِ چشمانت
سکوت آینه‌ها را، قیام کن، بشکن
به حق آینه‌بارانِ زیرِ چشمانت
بیا و گرمیِ بزمِ ترانه‌هایم باش
بپیچ شعرِ مرا در حریرِ چشمانت
بیا که آهویِ دل، بی‌بھانه، دل بسته
به تازیانه‌ی مژگان و تیرِ چشمانت
چراغِ سینه - که عمرش هزار چندان باد! -
مُریدِ مُرشدِ عشق است و پیرِ چشمانت
شَراب، پشتِ سَراب است و ناز، پشتِ نیاز
بهاره‌است میانِ کویرِ چشمانت

برای حضرت صاحب‌الزمان (عج)

« ۴۰ »

تا شهدِ نامِ «مهدی» اندر دهان نباشد،
شورِ سخن‌سُرایی در شاعران نباشد
نوری‌ست در جمالش آتش‌زننده‌ی دل
جُز نامِ او شرایی وِردِ زبان نباشد
از دیده‌ام نهان است، چشمم بر آسمان است
هرچند ناله‌هایم از او نهان نباشد
یا ایُّهَا الْمَسِيحُ! شبِ پُر شد از بدی‌ها
«صاحب‌زمان» تویی و ما را زمان نباشد
جان بر لب آمد ای دوست! مشتاقِ رویِ نیکوست
هنگامِ صیدِ آهوست، ما را توان نباشد
باز آ که عاشقان را در مکتبِ تو عیدی
جز موعدِ ظهورت در این جهان نباشد
هر در زدم، خدایا، جز عطرِ نامِ «مهدی»
دیدم که در مَشامِ پیر و جوان نباشد
با نذری و نیازی، «چشم همیشه‌باز»ی
از گریه‌ی نمازی ما را امان نباشد

عَجَّلْ عَلِيَّ ظَهْرَكَ! اِي مَرْدَه‌ي مَبَارَك!
غِير از فَرَج، دَعَائِي بِر لَوْحِ جَان نَباشد

برای امام منتظر^(عج)

« ۴۱ »

تا کی به انتظارِ تو شب را سحر کنم،
دل را به خاطرِ تو ز خود بی‌خبر کنم
گروییانِ عرشِ خدا را صلا زَنم
تا آستانه‌ی «نرسیدن» سفر کنم
تا کی به احتمالِ دوباره ندیدنت
هر صبح و شب ز برزن و کویت گذر کنم
تا کی تو را نداشته باشم ولی هنوز
جز رویت از تمام نکویان حذر کنم
تا کی به بغض‌های گلوگیر مُبتلا -
هر روز، گونه را ز فراقِ تو تر کنم
ای دیده! تا به کی ز تو خونابه می‌رود؟
تا کی - چراغِ سینه! - تو را شعله‌ور کنم؟
یا بازگرد، یا عطشِ را ز من بگیر
تا رو به سویِ صحن و سرایی دگر کنم!

برای منظورِ دعای فرج (عج)

« ۴۲ »

هر شب به عشقِ رویِ تو برپاست ناله‌ها
آری، چراغِ روشنِ شب‌هاست ناله‌ها
هر صبح، از فراقِ تو گل‌گریه می‌کند
در داغ‌های لاله‌هویداست ناله‌ها
من، از سکوتِ عشق، سخن‌ها شنیده‌ام
بعد از سکوت، رابطِ دل‌هاست ناله‌ها
تا صبح، تا طلوعِ تو فریاد می‌زنم
آخر، غروبِ فاصله‌ی ماست ناله‌ها
برخیز و با نسیمِ بهاران اذان بگو
در سجده‌هایِ رو به تو، زیباست ناله‌ها
ما روزه‌دارِ وعده‌ی مهمانیِ تویمیم
پژواکِ روحِ خسته‌ی دنیاست ناله‌ها
با اولینِ دعای فرج، مستجاب شو!
از یمنِ مقدمِ تو به پاخاست ناله‌ها
انگار این صدایِ «أنا المهدی» تو بود
ای دوست! با حضورِ تو بی‌جاست ناله‌ها

برای امام زمان (عج)

« ۴۳ »

دلم خزیده به ظلمت سراسر است یا مهدی (عج)
پس آفتابِ نگاهت کجاست یا مهدی؟! (عج)
ز هجرِ رویِ تو محزونم ای عزیز و دلم
گرفته‌تر ز طنینِ صداست یا مهدی (عج)
بیا و پنجره‌ها را به رویِ من بگشا
بگو که با تو دلم آشناست یا مهدی (عج)
ز روحِ سبزِ طراوتِ بدّم به جسمِ جهان
که بوسه‌ی تو مسیحای ماست یا مهدی (عج)
ز کعبه تا به حرم در پیِ تو گشته دلم
به جست‌وجویِ رُخت در مناست یا مهدی (عج)
دلم رمیده‌ی محرابِ جمکران گاهی ست
گهی به مشهد، نزدِ رضاست یا مهدی (عج)
فراق بر دلِ مستان روا مدار... مگر -
عذابِ دلشدگانت رواست؟ یا مهدی! (عج)

برای امام زمان (عج)

« ۴۴ »

ماییم و شقایق و نظامی ابدی
سرمست ز بادِ ایم و جامی ابدی
هر صبح، ز حَقّ به سوی ما می آید -
لطفی ابدی تر از سلامی ابدی
ای کاش سوارِ بادِ پیمایی بُود
تا این که دهد به دل پیامی ابدی
دستم به تو ای نگارِ رعنا نرسید
تا باز کنم ز دل لگامی ابدی
برخیز و بیا که دوستان را
انگار رسیده است شامی ابدی
باز آی و کلامی از لبِ عشق بگو
حاشا که جُز این بُود کلامی ابدی
باز آی که عاشقان تو منتظرند
بر کنگره‌های پشتِ بامی ابدی
صد نامه نوشته‌ام به نامت همه عُمر
جُز نام تو نیست هیچ نامی ابدی

از نفخه‌ی عشق، مُرده‌ی زنده منم
مرگم شده وقفِ ناتمامی ابدی
خوش باد تو را چو من اسیری ازلی
خوش باد مرا چو تو امامی ابدی

برای ایران ۱

« ۴۵ »

ای سرزمینِ زال و رستم! آه، ای ایران!
ای سرزمینِ مردمِ آگاه! ای ایران!
ای شهرهایِ هفت‌سویّتِ هفت‌شهرِ عشق
ای جایگاهِ «هشتمین درگاه»! ای ایران!
از مشهد و تبریز و شیراز و سپاهانت
تا رشت و کرمان و قُمتِ دلخواه، ای ایران!
از نورِ روح‌افزایِ گنبدهایِ تابانت
روشن شده هر شب چراغِ ماه، ای ایران!
آیینهِ آزادگانِ «کربلا» بودی
بیرونِ نرفتی هرگز از این راه، ای ایران!
راهِت «حسینی» بود و روحت با «خمینی» بود
اعجازِ کردی همچو «روح‌الله»، ای ایران!
چشمِ امیدِ مسلمینِ فردا به‌سویِ توست
«فرزندِ زهرا» می‌رسد از راه، ای ایران!

برای ایران ۲

« ۴۶ »

به‌نامِ خداوندِ ایران‌زمین
خداوندِ دانا، خداوندِ دین
خدایی که هفت آسمانِ مستِ اوست
زمامِ زمین و زمانِ دستِ اوست
خدای فرستادگان، سر به سر
خدای هدایتگرانِ بشر
خدای «محمد»، خدای «علی»
خدایِ قدیر و خدایِ ولی
خدایِ امامانِ راه‌هَدی
تجلی‌گرِ «آخرین مقتدی»
خدایی که هستی هوادارِ اوست
زمین، نقطه‌ی عطفِ پرگارِ اوست
خدایی که چون خاک را آفرید،
از آن نطفه‌ای پاک بیرون کشید
در آن گوهرِ عقل و ایمان نهاد
سپس نامِ آن نطفه، انسان نهاد

پیام آوران را صدا زد به صَف
که گوهر پدید آورند از صدف
پیام آوران بر بدی سد زدند
نگین را به نام «محمد» زدند
«محمد» که هفت آسمان، خاکِ اوست
کلام خدا از لبِ پاکِ اوست
سخن راند با لهجه‌ی نابِ خویش
چنین گفت با جمعِ اصحابِ خویش
که گر دانشی در ثریا بود
و گر نیز در عمقِ دریا بود
کلیدش به دستِ مسلمان رسد
به آن دستِ امثالِ «سلمان» رسد
بگو، شهرِ امثالِ «سلمان» کجاست؟
کنون قبله‌گاهِ مسلمانان کجاست؟
کجا قبله‌ی مژده‌ی «مصطفی»ست
جز ایران که امروز، «أم‌القرآ»ست
به نام خداوندِ ایران‌زمین
خداوندِ عزّت، خداوندِ دین
به نام «نبی» و وصیّش «علی»
به آن یازده آفتابِ جلی

به‌نامِ خداوندِ مردانِ پارس
ثُرَيَّايان، پارسايانِ پارس
به‌کارندگانِ درختِ اميد
به‌همراهِ خونِ هزاران شهيد
به‌پيري که اسلام را زنده کرد
جوان کرد دين را و پاينده کرد
به‌آنان که از لشکرِ غيرت‌اند
گراينده‌ی مذهبِ عزت‌اند
به‌آنان که آياتِ قرآنی‌اند
که آيينه‌دارِ مسلمانی‌اند
به‌قرآن، که اين رشته دستِ خداست
به‌قرآن، که فردا جهان مالِ ماست
ملائکَکَ به‌رقص‌اند با اين سرود
به‌ايرانِ سلام و به‌ايرانِ درود

در سوگِ استادم؛ قیصر امین‌پور

« ۴۷ »

صدایِ عشق، نهان بود در صدایِ تو، قیصر!
صفایِ آینه در قلبِ باصفایِ تو، قیصر!
تپشِ تپشِ دلِ من گشت بنده‌ی کلمات
سروده دفترِ شعری دلم برای تو، قیصر!
پُر از شمیمِ آقایی‌ست، باغِ خاطره‌هایم
دلم قُرُق شده با عطرِ خنده‌هایِ تو، قیصر!
کی‌ام که قصّه بگویم ز غُصّه‌ای که تو خوردی؟
به جز خدای، نپرداخت کس بهایِ تو، قیصر!
فقط نه چشمِ دلم را فکنده‌ام به گذارت
که آسمانِ دلم نیز فرشِ پایِ تو، قیصر!
چه ناگهان و چه ناگاه مُشتِ آینه وا شد
شکسته آینه و خالی است جایِ تو، قیصر!

« ۴۸ »

یا علی! من در ازل از دست تو جامی گرفتم
تا ابد در سایه سارِ عشق، آرامی گرفتم
هر کجا شعری سرودم، هر کجا بیتی نوشتم،
از دو چشمِ مهربانت با وضو و امی گرفتم
جام، چرخید و دلم لرزید و نامت عاشقم کرد
اینچنین در بزمِ رندانِ جنون نامی گرفتم
کامرانم کرد پشتیبانی‌ات در زندگانی
از تو حاصل شد اگر از زندگی کامی گرفتم
نیمه شب رفتم به بزمِ می پرستانِ طریقت
از نسیمِ طره‌ی خورشید، پیغامی گرفتم
یا علی! با ذکرِ نامت مست گشتم... هست گشتم
تا به محرابِ محبت، چون تو فرجامی گرفتم

« ۴۹ »

غم را برای تیره‌دلان وا گذاشتم
تا در سرایِ پاک‌دلان پا گذاشتم
دریا تویی و هرچه که غیر از تو داشتم
بر ماسه‌های ساحلِ دریا گذاشتم
با دیدنِ تو شادیِ دل بر لبم نشست
غم را برای موعِدِ فردا گذاشتم

#

گفتند: «یار، روزی می‌آید از سفر»
یک عمر را به پایِ تمنا گذاشتم
آهی برای روزِ عزیزی که می‌رسد
اشکی برای ناله‌ی شب‌ها گذاشتم
تکرار کرد آینه تنهایی مرا
نام من در آینه را ما گذاشتم
بیرون زدم از آینه، با خود یکی شدم
خود را درون آینه تنها گذاشتم
خود را نگاه کردم و دیدم که نیستم
خود را برای دیدنِ او، جا گذاشتم

« ۵۰ »

سَماعِ فروردین با میِ وصالِ خوش است
شَمیمِ گیسو با پیچشِ خیالِ خوش است
مرا صدا بزن و مست در کنار بگیر
که پرده‌دارِ حرم از حلولِ سالِ خوش است
چهار سویِ جهان، مست و دست افشانند
که شرق و غرب و جنوب از پیِ شمالِ خوش است
به سجده سر ببرم تا به عشقِ ره ببرم
هر آنچه می‌رسد از یارِ باکمالِ خوش است
حدیثِ کعبه و بُتخانه نزدِ دوست، یکی است
مرا از این دو همین عشقِ بی‌ضلالِ خوش است
بیا به یوسفِ من بنگر ای ترنجِ فروش!
سپس بگو که مَهِ بَدَرِ یا هلالِ خوش است؟
تو همچنان مَهِ رویش محال می‌پندار
مرا خیالِ همین باورِ محالِ خوش است
ز عشق، هر چه بجویی، ملال می‌بینی
پس از ملال، وصال است... پس ملالِ خوش است!
بهار آمد و عشق از طربِ فراتر رفت
بیار باده که در حدِّ اعتدالِ خوش است

به کیشِ ما که شکستیم هفت آینه را
می‌ وصال، حرام است یا حلال، خوش است
ز بس که رنج کشیدیم، صفحه‌ی دل را -
جمالِ یار پدید آمد و جمال خوش است
شبِ به خواب، گلی سرخ فام می‌چیدم
که بوی بوسه‌ی آن یار داشت، فال، خوش است

« ۵۱ »

ز چشم‌های تَرَمِ نُقْلِ شُورِ می‌بارَد
از آسمان، بارانِ بلورِ می‌بارَد
کبوترِ دلِ من در هوایِ آبَتنی‌ست
درونِ سینه‌ی من بس که نورِ می‌بارَد
چه عشق، آه، چه عشقی‌ست عشقِ حضرتِ تو؟
که اشکِ عُشَّاقَتِ با غرورِ می‌بارَد!
چنین که غفرانت در غمِ می‌آمیزد،
غمِ چنانِ ابری در عبورِ می‌بارَد
مجردی تو و از نقصِ ما مُبرایی
اگرچه فیضِ تو از راهِ دورِ می‌بارَد

« ۵۲ »

لحظه به لحظه در طلبت پیر می شوم
از گریه‌ی فراقِ تو دلگیر می شوم
چون ثانیه برای رسیدن به ساعتت
از هر چه جز وصالِ رُخت سیر می شوم
ننشسته‌ام اگر چه ز پا با می‌الست،
ناچار، با غمِ تو زمینگیر می شوم
ای تکیه‌گاهِ این دلِ رنجور و مبتلا!
دیگر فقط به دستِ تو تفسیر می شوم
دلزنده‌ام به لطفِ نگاهت... برای این -
در سُکرِ خواب‌های تو تعبیر می شوم
باور نمی‌کنی که چه شوری ست در دلم
وقتی در اشک‌های تو تکثیر می شوم
با قطره قطره قطره‌ی بارانِ رحمتت،
بر لوحِ قلبِ آینه تصویر می شوم

« ۵۳ »

در جان من فراقش تأثیر کرده است
در دل نشسته است و مرا پیر کرده است
او هیچ وقت، وعده‌خلافی نکرده بود
- کاری بکن خداوندا... دیر کرده است! -
بی او گریستن شده رُکنِ نماز من
از زندگی، نگاه مرا سیر کرده است
هرچند خَم به گوشه‌ی ابرو نمی‌زنم
دل را ولی شکسته و دلگیر کرده است
از نرگسانِ جادوی او دل نمی‌کنم
ما را به این دو فتنه به‌زنجیر کرده است
کوری قصیده‌خوانم و این «قبله - آفتاب»،
یأس مرا هر آینه تخدیر کرده است
یک روز، بر مناره‌ی دل، جار می‌زنم:
«آن ماه، خواب من را تعبیر کرده است»

« ۵۴ »

به یارِ بی‌وفا بگو که یا مرا وفا کند
و یا به رسمِ عاشقان، به صبر مبتلا کند
کسی به رازِ چشم‌های مستِ او نبرده پی
فقط منم که دیده‌ام نگاهِ او چه‌ها کند!
بگو حلالِ کردَمَش دلی ز من رُبوده گر
مباد باز بی‌سبب نمازِ خود قضا کند
دلی که رفت از کفم، به بیکرانه جا نشد
چگونه او دلِ مرا درونِ سینه جا کند؟!
دلِ هزار پاره در شبانِ بی‌ستاره را
مباد یار لحظه‌ای به حالِ خود رها کند
مباد بی‌وفا شود، غریبِ آشنا شود
شکسته جانِ خسته را و بر دلم جفا کند
بگو بیاید از سفر که در تبِ محبتّم
طیبِ جانِ خسته را بگو مرا دوا کند

« ۵۵ »

به صبا سپرده‌ام من که سلام من رساند
به ستاره‌ی سهیلی که ز غصّه می‌رهاند
من از آفتابِ رویت که چراغِ جان من شد
سبدی ستاره چیدم که به‌جز خدا نداند
تو فرشته‌ی امیدی که به‌داد من رسیدی
صفتِ تو را شمردن، دل من نمی‌تواند
شب و روز، در رکوعند و سجود و حفظ هستی
که زمین برای دیدارِ رُخت دعا بخواند
به‌همین خوش است دنیا همه روز و ماه و سألش
که بهار را ز رویت به‌ودیعہ می‌ستاند
به‌هوای آسمانی که کبوترش تو باشی،
منم آن که دانه‌ی اشک، ز دیده می‌فشاند
به‌نمازخانه‌ی کعبه دخیل بسته عالم
که به‌حیله‌ای مگر پای تو را به‌خود کشاند

قافیه اندیشم و دلدار من
گویدم مندیش جز دیدارِ من
(مولوی)

« ۵۶ »

مُپرس من ز چه رو مستِ باده‌ی ازلم
که در هوای تو سیلِ رباعی و غزلم،
اگر چه حافظِ صدها سرودِ سرخوشی‌ام
ولی چه سود اگر مردِ علمِ بی‌عملم!
به‌خود نیامده، شکرِ تو را چگونه کنم؟
شکر ندارم هر چند کندویِ عسلم!
بدونِ قبله‌ی رویت زمینِ سوخته‌ام
در آسمانِ تویی امانا، ستاره‌ی زحلم
اگر مدد نکنی، من فقط ریا و ریا
فقط فریب و فریبم... فقط دغل... دغلم
اگر حضورِ نمازِ تو یاری‌ام نکند،
اسیر قافیه و فاعلاتُ مفتعلم
بیا و دستِ قنوتِ دلِ مرا بفشار
که در کنارِ تو تنها رباعی و غزلم

« ۵۷ »

باران فرو نشست و هوا آفتاب شد
چشمان شرجی دل من غرق خواب شد
شد ابرها شبیه به بال فرشته‌ها
«یا رب» وضوی این دل پر اضطراب شد
میل گناه، رخت سفر بست همچو غم
بانگ اذان چنان قدحی پر شراب شد
مسجد مرا به سوی خودش خواند و در دلم،
نبض سکوت ثانیه‌ها پرشتاب شد
امید، باز در شب جانم جوانه زد
در من سؤال نویدی بی جواب شد
یأس از جنود شیطانی بود و مثل رود،
در دشت نور، راه افتاد و سراب شد
بالا گرفت شعله‌ی دست قنوت من
دل، قطره قطره در کف من ماند و آب شد

« ۵۸ »

وضو بگیر و ببین تا سپیده راهی نیست
اگرچه در دل شب مشعلِ نگاهی نیست
اگر دلِ خودمان را به حق گره بزیم،
حضورِ شب به خدا ورطه‌ی سیاهی نیست
من از ورای شب و پشتِ دود می‌گویم
حقیقت است سحر... حرفِ اشتباهی نیست!
تو کفشِ ایمانت را بپوش و راه بیفت
نگو که زینتِ شب چلچراغِ ماهی نیست
به آیه‌های بلورینِ صبح، مؤمن باش
به ساعتی که در آن لحظه‌ی تباهی نیست
شبه شب بر سجاده‌ی ستاره بایست
که پیشِ رو ظلمات است و جان‌پناهی نیست
به رسمِ شاپره‌ها شمع را زیارت کن
چراغ روشن کن... تا سپیده راهی نیست

« ۵۹ »

با اذانِ بادها سوی تو راهی می شوم
خالی از فانوسِ خاموشِ تباهی می شوم
گرچه هر نوبت زمین خوردم، ولی با یادِ تو
باز نومید از خیالِ بی‌پناهی می شوم
وای بر حالم، اگر یک دم فراموشم کنی،
تا ابد افسانه‌ی بی‌تکیه‌گاهی می شوم
ذاتِ بخشاینده‌ات را می‌شناسم ... خنده‌روست
در رکوعم آبخارِ بی‌گناهی می شوم
خط به خط، سجاده‌ام با اشک‌هایم خط خطی‌ست
بی تو ای غفار! مشقِ روسیاهی می شوم
تا تو راهی نیست ... باید از خودم خالی شوم
خسته‌ام از ما و من ... سویِ تو راهی می شوم

« ۶۰ »

شنیده است خدا ناله و صدایِ مرا
ضمادِ عشق زده بغضِ آشنایِ مرا
روانه کرده تو را تا مرا نجات دهی
تویی تو قاصد و مقصود، هوی و هایِ مرا
دلم هوایِ تو را کرده است... می‌شنوی؟
بگو که گاه تو هم کرده‌ای هوایِ مرا
سری بچرخان... جز عشق، کیست در پی تو؟
بین به کوچی میخانه رد پایِ مرا
تویی که نشئه‌ی چشمت به یک اشاره ز دل
بشوید آفتِ غم‌ها و غصه‌هایِ مرا
تو خوبی اما تنها خداست چاره‌ی من
به قلبِ من برسان باز هم خدایِ مرا
به جانِ خسته‌ی من، بغضِ دلشکسته‌ی من
ز چشمِ من مَستانِ اشکِ باوفایِ مرا

« ۶۱ »

خوشم که می ز خُمِ کوی یار می نوشم
چه غم؟ که باده‌ی نابِ بهار می نوشم
پس از هزار غم از نشئه‌ی نماز خوشم
به گنجِ کعبه، می بی شمار می نوشم
تمام عمر، از این سجده مست خواهم ماند
چنین که می ز چنان می‌گسار می نوشم
میان بزمِ قیام و قُعود و سَعی و طواف،
سبوی بوسه ز لعلِ نگار می نوشم
جهنمی که به فرمانِ اوست باغِ من است
اگر امان بدهد، جامِ نار می نوشم
من خُمار نمازم به سوی میکده است
می خُمار ز چشمِ خُمار می نوشم
به سوی چشمه‌ی زمزم به راه می افتم
چو بی قراران، می بی قرار می نوشم
رکوع می کنم و اشکِ شوق می ریزم
قدح قدح می چون آبشار می نوشم

« ۶۲ »

دل را اگر چه گشته و بر دار کرده‌ای
آن را به دام خویش گرفتار کرده‌ای
لبریز جامِ صافیِ وحدت نموده‌ای
تا کار ما حواله به خمار کرده‌ای
عشق از کدام آینه تابیده بر رُخت؟
ای دل! که قصد خانه‌ی آن یار کرده‌ای
جامی بنوش و از خُمِ وحدت وضو بگیر
چندی مرا ز کثرت، تبار کرده‌ای
خامی و با نماز سراپا ریای خود
خود را امیدوار به دیدار کرده‌ای
مُردم در آرزویِ وصلتِ طیبِ من!
با نُسَخه‌ها مرا ز چه بیمار کرده‌ای؟
کی می‌شود به عشوه بگویم به مردمان:
«بر دیده‌ام جمالِ پدیدار کرده‌ای»
از کاروانِ دوست، جدایی... دگر خموش!
ای دل! به جرمِ خویشتن اقرار کرده‌ای

« ۶۳ »

یاری که در نماز، طلب می‌کند مرا
در سجده مست جامِ طرب می‌کند مرا
ساقی صفت، حواله به دولت که می‌کند
درویشِ روز و سائلِ شب می‌کند مرا
باید بگویمش که فراقش گناه ماست
تا بلکه با وصال، ادب می‌کند مرا
محرابِ ابروانِ هلالِ مثالی‌اش
خلوت‌نشینِ مسجدِ تب می‌کند مرا
امروز اگر به گوشه‌ی چشمی بخواندم،
تا آخرت، ترانه به لب می‌کند مرا
دیدارِ چلچراغِ حرم، جز بهانه نیست
چشمانِ یار، جلوه‌ی رب می‌کند مرا

« ۶۴ »

یارِ من باش که من سخت سزاوارِ توأم
مست، در کوی تو آماده‌ی دیدارِ توأم
سرِ سجاده‌ی شب با تو هم‌آواست دلم
تا سحرِ واله و شیدایی و بیمارِ توأم
گفته‌ام آینه‌ها را که به شادی بروند -
به‌رقیبان برسانند که من یارِ توأم
نه فرشته نه پری، عشق نیاموخته‌اند
این منم آدمِ خاکی که هوادارِ توأم
همه شب با تو سخن گفتم و سوزِ سخنم
دلخوشم کرده که من نیز خریدارِ توأم
چه بگویم که بدانی که تو را می‌طلبم؟
چه بدانم به چه جرمی ست گرفتارِ توأم
گوشِ من را به‌اذانِ رمضان بنواز
باز مستم کن و دریاب که هشیارِ توأم
دستِ من را به‌پرِ پرده‌ی عرشت برسان
که دل آشفته‌ام و سخت سزاوارِ توأم

« ۶۵ »

مثل همیشه قلبِ مرا شاد می‌کنی
با یکِ اذان، نیازِ مرا یاد می‌کنی
در هر نمازِ نیمه‌شب و ناله‌ی تبم
قلبم صدایِ توست که فریاد می‌کنی
هر روز، مرغِ جانِ مرا دامِ دیگریست
اما مرا از آن قفس، آزاد می‌کنی
در چشمه و در آینه می‌تابی و سپس
ما را به آب و آینه معتاد می‌کنی
با اشکِ من به گونه سرازیر می‌شوی
نُطقی پُر از ترحمِ ایراد می‌کنی
مثل ستاره قلبِ مرا نور می‌دهد
لُطفی که مثل روزنه ایجاد می‌کنی

« ۶۶ »

ای سینه! با محبتِ آن یار خو بگیر
از هر چه غیرِ حضرتِ عشق است، رو بگیر
گل باش و با نسیمِ وصالش شکفته شو
از عطرِ عارفانه‌ی او رنگ و بو بگیر
در آسمان بتاب به شب‌های عاشقان
آینه‌ای مقابل آن ماهرو بگیر
بی‌رنگی نماز به قابِ دلت پاش
بگذر ز خویش و صورتِ رخسارِ او بگیر
سجاده‌ای بیفکن و با خونِ دل بیا
از چشمه‌سارِ جاریِ عصمت، وضو بگیر
بگذر به کوی میکده... بگذر به کوی درد
از می‌فروش میکده چندین سَبو بگیر
قید همه جهان بزن و سوی او بتاز
با آفتابِ قبله‌ی آن یار، خو بگیر

« ۶۷ »

من با تو همنشینم، چون در دلم نشینی
تنها تو را بجویم چون با صفا قرینی
با خون خود وضو کن دائم به شیوه‌ی ما
ای دل اگر تو خواهی ماه رُخس بینی
من در تعجبم از آفاق ابروانت
گاهی به فکر آنی گاهی به فکر اینی
تحقیق مهر و مه را در ساغر تو دیدم
مست از می تو گشتم چون با وفاترینی
ای ذکر لالااهی! ای سُکر بی تباهی!
ای سُکر پادشاهی! راز مرا امینی
شرح تمام عشقی، تسیح نام عشقی
از من چرا ملولی؟ از من چرا غمینی؟
جانا بیاف شعری از گیسوی بلندت
تا گردم آسمانی زین سیرت زمینی
هفتاد بانگ سازی پیشانی نیازی
روح منی... نمازی، آری ستون دینی...

« ۶۸ »

در شهرِ فرشته‌ها رها باید شد
مانندِ خودِ فرشته‌ها باید شد
زنجیر، ز پایِ عشق، وا باید کرد
خالی ز غرور و ادعا باید شد
«من»ها همه وزنه‌اند در پایِ عروج
از هستیِ خود گذشت و «ما» باید شد
چون قلبِ پرنده گرم و پوینده و شاد
در سینه‌ی این سپهر، جا باید شد
سجاده رویِ ستاره باید انداخت
با صبح و سپیده آشنا باید شد
تسبیح و سجود، بالِ پرواز شَبند
با این دو به کویِ ناکجا باید شد
مجنون باید شد و به خون باید زد
آزاده‌ی کویِ کربلا باید شد...

« ۶۹ »

یارا! بین که نیست دلی تکیه‌گاه من
این را بخوان در آیینه‌ات از نگاه من
یک جام از صبحِ اذانت به من بده
یک شعله از حضور، ببخشا به آه من
ای بی‌خبر ز ما که خبر داری از همه!
بنمای راه و بی‌همه بگذر به راه من
در انتظار نیمه‌ی ماهم که رو کنی
دیگر بس است عشوه... شبی باش ماه من
دیگر نماز من را فصلِ عطش مخواه
تا یک نفس بیارد ابر سیاه من
تا جُرعه‌ای بهار، به باغم صفا دهد
تا ذره‌ای اُمیدت باشد پناه من
پای مرا به جاده‌ی خورشید باز کن
باری! بین که نیست دلی تکیه‌گاه من...

« ۷۰ »

ای دل! گذشت عمری و بیداد می کنی
از دستِ غم در آینه فریاد می کنی
گم کرده‌ای نشانی شیرینِ قصه را
بیهوده عیبِ تیشه‌ی فرهاد می کنی
آن ذکر باصفاست که بی‌رنگ و بی‌ریاست
بنگر تنِ مرا به چه معتاد می کنی
اخلاص و عشق را ز نمازَم گرفته‌ای
افسانه‌وار، قلبِ مرا شاد می کنی
باید بهشت را بفروشم به گندمی
با این خطابه‌ها که تو ایراد می کنی
#

مجنونِ من! به دادِ دلِ خسته‌ام برس
لیلایِ قصه‌های مرا یاد می کنی؟
قلبِ مرا به صیرفیِ نور می دهی؟
مهتاب را چو برده‌ای آزاد می کنی؟
من هر چه می کشم ز ریا می کشم «عزیز»
پس کی کویرِ ما را آباد می کنی؟
#

ای دل! گناهِ تو پیِ غفرانِ خاصِ اوست
این صید را به خاطرِ صیادِ می کنی ...

« ۷۱ »

زهی ترانه که امروز، یار یارِ من است
 خزان گذشته و هنگامِ نوبهارِ من است
 اذانِ صبحِ طراوت، شکسته بَغضِ مرا
 که اشتغال به‌بیم و امید، کارِ من است
 گذشته نشته‌ی دیروز، ساقیا! قَدَحِی
 بیار باده که فردا در انتظارِ من است
 بزن به‌نالهی چنگِ این ترانه را که قضا
 مُقَدَّر است و شبِ قدرِ من کنارِ من است
 سپیده‌ی من، پیشانیِ سجودِ من و
 دلِ خمارم، سجاده‌ی نگارِ من است
 میان هر رکعت، می‌چکد ز چشمِ دلم
 غمی که مرهمِ چشمانِ بی‌قرارِ من است
 کسی که نامش تسبیحِ فاطمیّه‌ی من
 سپیده‌ای که بهاری‌ترین بهارِ من است
 صُراحیِ مینایی که سوره‌ی فَلَاقِش
 صبوحیِ بی‌دُردِ دلِ خُمارِ من است
 نمازِ من آهنگِ نیازِ روز و شبم
 دعایِ من عطشِ گریه‌های زارِ من است

« ۷۲ »

عمری گذشت و پیرِ دلم غُصّه‌دارِ توست
در ساعتِ نمازش چشم انتظارِ توست
کِی می‌شود بیایی و ما را مدد کنی؟
فرصت غنیمت است که این دل دیارِ توست
عمری به خود - چه صبح و چه شب - وعده داده‌ام
می‌آید او که تا ابدُالدَّهر یارِ توست
می‌آیی و تمام جهان، سبز می‌شود
می‌آیی از حجاز و زمستان بهارِ توست
ای ساقیِ تجلّی و ای باقیِ خدا!
برخیز و می‌بریز که جانم خمارِ توست
غم‌ها و معصیت‌ها از پیش گفته‌اند:
«ما را چه کار با تو؟ که او در کنارِ توست»
جانم به این خوش است که در کارزارِ عشق
از کاروانِ باختگانِ قمارِ توست

« ۷۳ »

چه اشتباهِ بزرگی ست یادِ غیرِ تو بودن
برای غیرِ تو گفتن ... برای جُزِ تو سُرودن
تو آفتابِ مُنیری ... من آن عُبَّارِ حقیرم
که با نگاهِ تو پَر می کشم به جای عُنودن
اگر نخندی و ای گُلِ اگر نقابِ نگیری،
سزاست بلبلِ دل را زبان به ناله گشودن
تو آن سرودِ تری که در آب و آینه جاری ست
منم همیشه که آماده‌ام برای شُودن
تو دلبری و دلم بُرده‌ای و بادِ خِلافت
که در طریقتِ رندان، گناه نیست رُبودن
بگو به عشق بگیرد دهان و چشم و دلم را
خوش است پیشِ تو حتّی ندیدن و نسرودن
اذانِ ناله‌ی ما گوشِ هرچه آینه گر کرد
مگر نماز ببندد کمر به غصّه زُدودن

« ۷۴ »

خمارِ عشقم و عمری خرابِ جامِ توأم
اسیرِ آهوی چشمانِ خوشخرامِ توأم
حضورِ آینه‌ها بی تو کارِ بی‌ثمری ست
مُریدِ آینه خویان به احترامِ توأم
مسیحِ عشقی و در هر اذان، ترنمِ توست
بدَم که سخت خریدارِ التیامِ توأم
دلم به غیر رُخت شُسته خاطر از دگران
از این معامله شادم که مرغِ بامِ توأم
دروغ، گو که مگردد به گردِ خالِ لبم
ریا، بگو پیرد... من اسیرِ دامِ توأم
ضریحِ چشمِ تو را بسته‌ام دخیلِ نیاز
بُریده از دو جهان، یارِ صبح و شامِ توأم
اگر دلم به غمت شد اسیر، خُرده مگیر
که در نماز، امامی و من غلامِ توأم

« ۷۵ »

ای دوست! جُز این دل، دل آشفته‌تری هست؟
جُز چشمِ تَرَمِ رودِ دلمِ را ثَمَری هست؟
مشغولِ نمازت چو من خسته دلی بود؟
خون‌بار و وفادار، چو من چشم‌تری هست؟
سودا زده‌ی جامِ کَبِتِ هستم و مستم
دیوانه‌تر از این سَرِ شوریده، سَری هست؟
هر روز، نسیمِ تو به این باغ، وزان است
از ما به سراپرده‌ات ای گُلِ خبری هست؟
مُرغِ دلِ من، نامِ تو سَرِ می‌دهد ای یار!
از سینه‌ی تنگم قفسِ تنگ‌تری هست؟
هر موج، به سودایِ کفِ پای تو موج است
از ردّ تو بر ساحلِ دریا اثری هست؟
با بانگِ اذان، سوی تو پَرِ می‌کشم... اما
ای دوست! تو را هم به‌دلِ ما سفری هست؟

« ۷۶ »

امشب که رازِ سینه به دلدار گفته‌ام،
آسرارِ دل به محرمِ آسرار گفته‌ام،
در پوستینِ خویش، نمی‌گنجم از خوشی
چون رازِ دل به آن بُتِ عیار گفته‌ام
گفتی: «به او بگو که دلم خانقاهِ توست»
گفتم: «چه جای حرف؟ که بسیار گفته‌ام»
#

هان ای طیبِ دل! به دعایی مرا بخوان
خود را به اشتیاقِ تو بیمار گفته‌ام
بس جلوه‌ها که در دل دیوانه کرده‌ای
بس شعرها که بی تو به گلزار گفته‌ام
تنها تو را از این همه دلدار دیده‌ام
تنها تو را میان بُتان یار گفته‌ام
هرگز تو را نه بد نه دلآزار دیده‌ام
هرگز تو را نه بد نه دلآزار گفته‌ام

« ۷۷ »

اگرچه در پی یارانِ بی‌شمار دویدم
به‌جز جفایِ عزیزان، ندیدم و نشنیدم
ز نوشداروی امید، هرچه مزمزه کردم،
فقط غریبی و بی‌یاوری و زهر چشیدم
تو بهتر از همه می‌دانی ای امید ضعیفان
چه رنج‌های فراوان از این قُماش کشیدم
بُردم از دلِ زنگارسته راه به‌جایی
ز غیرِ باغِ تو ای گل! گلِ فلاحِ نچیدم
سرم به‌سنگِ طلب خورده، یاری‌ام کن و دریاب
که تشنه‌ی ادبیاتِ آن کتابِ مجیدم
به‌هر دری که زدم سر، نزد پرنده‌ی دل پر
پَرید مرغِ دلِ آخر به‌دامِ او که رسیدم
دلا! محبتِ خوبان به‌شرح و وصف نگنجد
به‌جُز حریمِ حرم، خانه‌ای خجسته ندیدم

« ۷۸ »

بی چشمِ تو اینک شب و روزم شبِ تاری ست
دل، بسته به موی تو و دل‌بسته‌ی زاری ست
تو خونِ دلم دادی و من ساغرِ دل را...
برخیز و بیاموز که این شیوه‌ی یاری ست
با لحنِ اذان سوره بخوان... طرزِ نگاهت
شوخ و طرب‌انگیز و صفابخش و بهاری ست
دنیا به مُراد است که از فیضِ تو بریاست
تا مَرْدُمِ چشمانِ تو در باده گساری ست
هر سوره و هر واژه‌ی دیباچه‌ی هستی،
تفسیرِ نگاهی ست که از چشمِ تو جاری ست
ما غرقِ نمازیم و به این عشق، بنازیم
جُز بوسه بنازیم بر این زخم که کاری ست
نه حور به کام است و نه جَنّاتِ مُسمی
ما طالبِ یاریم که حورایِ بهاری ست
ما چشمِ جهان خواه و جهان دوست، نداریم...
هر چند جهان منظره‌ی آینه داری ست
باید به جهان جامه‌دَران بود چنان گُل
وقتی که مؤذّن سَرِ هر شاخه، فناری ست

« ۷۹ »

با ما وضو بگیر ز صهبایِ عشقِ یار
ما را خمارِ جامِ طرب ساز در بهار
لیلای جان ما همه مجنونِ روی اوست
لیلا کجا و قصه‌ی مجنون و انتظار؟
هان ای مکبرِ دل آلاله‌های دشت!
یکدم اذان بگویی بر این دشتِ لاله‌زار
تا سوره‌ای صفا بدمد در وجودمان
تا رکعتی جدا شود از قلب‌مان غبار
لب هر چه از جمال تو گوید، نگفته است
حسرت خورند عالم و آدم به این نگار
شایسته نیست بی‌می و پیمانۀ این نماز
شوری دگر به پا کن و جامی دگر بیار
زیباست با رکوع طبیعت سجودِ ما
همراه ما بیا به تماشای آبشار

« ۸۰ »

سالها غرقِ طلبِ بودم و رؤیای بهار
عاقبت راه نبردم به‌الفبای بهار
لاجرم کشته‌ی عشق و طرب و معرفتم
عشق من حاصلِ عمری‌ست ز سودای بهار
من از این آینه‌ها بوی جنون می‌شنوم
قلبِ مجنونِ دلم سوخت ز لیلای بهار
شوره زاری شده دل از عطشِ باده‌ی نور
عشق، راهی‌ست به‌سرسبزیِ زیبای بهار
سینه‌جولانگه دود است و گلو کوره‌ی درد
مگرم شعله زند آتشِ گیرای بهار
بی‌صدا می‌گذرد یارِ من از کوچه‌ی دل
اگر او را نشناسد دلِ تنهای بهار
یارِ من! خیز و نقاب از رخ خود باز بگیر
جلوه‌گر باش در آینه‌ی دنیای بهار

« ۸۱ »

ای منبعِ دَمِ عیسانی
از ما نهانی و پیدایی
فردا به کوی تو می آیم
ای خوبرویِ اهورایی
وای آر که در غمِ غُفرانت
آتش شویم و نبخشایی
گفتیم بنده و بی‌پشتیم
گفتی خدایی و با مایی
چون یوسفی تو و حاشا که
فارغ ز حالِ زلیخایی
نه ماهتاب و نه خورشیدی
نه آسمان و نه دریایی
در ظرفِ وَهم نمی‌گنجی
در تورِ فهم نمی‌آیی
دل‌سنگ و دل‌شکنی؟ ... هرگز!
یوسف شمایل و زیبایی ...

« ۸۲ »

یارا بیا شبی و خزان را بهار کن
اسرارِ شهرِ آینه را آشکار کن
با من بخوان... ز من گله کن... بر دلم بتاز
آهوی سیئاتِ دلم را شکار کن
جز با زبانِ اشک، نمی گویمت سخن
باز آی و رود اشکِ مرا آبشار کن
این انتظارِ سبز، رهایم نمی کند
امشب بیا معامله با انتظار کن
از غفلت - این قرارِ مُخدر - دلم گرفت
باز آخدای را و مرا بی قرار کن
منصورِ کوی عشقم... دارم بزن... بیا
قلبِ مرا هر آینه آینه دار کن
جانِ مرا که خسته و در راه مانده است،
بر محملِ نماز و نیایش سوار کن
ای آفتابِ منزلِ «ایاکَ نستعین»!
بر کوچه‌ی تَعَبُدِ ما هم گذار کن

« ۸۳ »

با اذانِ عشق، از خُم با طربِ می می خورم
 عازم دیدارِ یارم زین سببِ می می خورم
 بر سرِ سجاده‌ی آن یارِ بی‌همتا منم
 این منم کز شوقِ او در نیمه شبِ می می خورم
 رفت ایامِ جدایی آمد ایامِ وصال
 همدمم عشق است و با او لب به لبِ می می خورم
 تا سوارِ عشق می رقصد به آهنگِ بهار
 می نشینم مست و چون گل با ادبِ می می خورم
 گرچه تقوی پیشه‌ام شد جرعه‌ای سر می کشم
 در نمازِ نیمه شب با تاب و تبِ می می خورم
 مستم و می‌گیریم و می‌خندم از سکرِ نماز
 زاهدی درویشم اما با رطبِ می می خورم
 جز تو ای ساقی کسی جنات در جامم نریخت
 با اذانت مستم و با این طلبِ می می خورم
 ای دل از من چاره‌ی عقلِ معاشم را بپرس
 چون دمادم مستم و با یاد ربِ می می خورم

« ۸۴ »

موج خون ریخت به طوفانِ فغانِ من و دل
آتش آویخت به هر پرده‌ی جانِ من و دل
در نمازی به پریشانیِ گیسوی نگار
عالم و آدم می سوخت به سانِ من و دل
هیچ کس بین من و یار، حجابی نکشید
مثل دیوار که گم بود میانِ من و دل
رکعتم غُسلِ جنون کرد و به میدان آمد
که جهان، پاک شد از اشکِ روانِ من و دل
از همه‌ی سوی جهان، بانگِ اناالحق برخاست
چون دلِ حضرتِ حق شد نگرانِ من و دل
جانمازی که به زندانِ جهان قانع بود،
پهن شد آنطرفِ مرزِ جهانِ من و دل
قُمری از بامِ درختان به اذان لب وا کرد
هُدُهد آمد شد پیغامِ رسانِ من و دل
هر طرف نقشِ رُخِ دوست گرفت و لب یار
آینه، او را می داد نشانِ من و دل

« ۸۵ »

از صبح، به آب دیده نزدیک ترم
با آینه و سپیده نزدیک ترم
تا وصل تو ای مه نماز شب من
با رنج به جان خریده نزدیک ترم
با دانه‌ی سُبحه‌ی تو همبال دلم
این مرغ به خون تپیده نزدیک ترم
بعد از یک عمر دوری از کعبه‌ی تو
امشب به تو ای پدیده! نزدیک ترم
با چشم خمارت ای شقایق! به خدا
از این همه آفریده نزدیک ترم
با گوش تو که سمعی و مؤتمنی
از قصه‌ی ناشنیده نزدیک ترم
تو آمده‌ای و من به امید وصال
از هر خبر رسیده نزدیک ترم

« ۸۶ »

شب است... بارِ دگر از فراق، داد کنم
ز جامِ لعلِ شکرِ بارِ یار، یاد کنم
شب است آی مؤذن! اذانِ نور کجاست؟
که بیکرانه‌ی دل را ز عشق، شاد کنم
که جانمازِ دلم سوی قبله پهن شود
... غم و گناهِ دلم را نثارِ باد کنم
اذان بگو که جهان، سجده سجده زنده شود
بخوان که با غمِ پنهانِ دل جهاد کنم
... به هر چه روی کنم، جلوه‌ی نگار شود
به گوشِ یار، حدیثِ «وان یکاد» کنم
شب است و آینه را چشمِ دوست می‌بینم
اذان بگو تا بر زخمِ جان ضماد کنم

« ۸۷ »

پس کی به قصه‌ی دل من گوش می‌کنی؟
 کی شعله‌ی گنّه را خاموش می‌کنی؟
 از قلب پُر گناه خودم پاک خسته‌ام
 تا کی مرا چو غیر، فراموش می‌کنی؟
 ای ساقیِ خجسته‌ی خوبان آشنا
 زان می‌مرا بریز که خود نوش می‌کنی
 این یار اگر از این همه عیار بگذرد،
 ما را به عشق و ناز که مدهوش می‌کنی؟
 لَبِیکِ گویِ کویِ طرب را تو تا به کی
 بی‌قبله‌گاه و سجده و چاووش می‌کنی؟
 این غرقِ ناله‌های غمینِ شبانه را
 تا کی ز مرگِ عشق، سیه‌پوش می‌کنی؟
 تا چند کولیِ دل من را ز عاشقی
 آوازه‌خوانِ داغِ سیاوش می‌کنی؟
 این بار را فراق طلب می‌کنم! اگر -
 این را چو حرف‌های دگر گوش می‌کنی!!

« ۸۸ »

زودتر کاش به عشقِ تو گرفتار شوم
غافل از خود شده آماده‌ی دیدار شوم
روی زیباییِ دنیایِ طرب خط بکشم
بُرم از همه... شیداییِ دلدار شوم
عرضه کردم به حکیمی غمِ هجرانِ تو را
نسخه فرمود به داروی تو بیمار شوم
لحظه‌ای نورِ رُخت را ز دلم باز مگیر
به درونم بنگر... بلکه پدیدار شوم
امر کن تیغِ شوم گردنِ خصمانِ تو را
لیکِ راضی مشو در پایِ بدانِ خوار شوم
تو مرا مانده‌ای و موعظه‌ی بی‌خبران
اگر از دل بروی، بی‌کس و بی‌یار شوم
بر نیاید اگر دستِ دل و دامنِ تو،
دست در گردنِ این دفترِ اشعار شوم!!

« ۸۹ »

بهترین خاطره‌ام آن شبِ بارانی بود
که دلم از غمِ عشقِ تو چراغانی بود
بالبِ آینه گفتم: «به تو ایمان دارم»
... چه کسی غیرِ تو فهمید چه ایمانی بود؟
جان چنان بانگِ اذانِ خوشِ تو پیچان بود
دل چنان زلفِ تو در اوجِ پریشانی بود
دل که از لذتِ تکبیرة الاحرام شگفت،
در نخستین قدم از جاده‌ی حیرانی بود
با وضو بودم و با سوز، دعا می خواندم
دلِ سودا زده در کوی تو زندانی بود
شبِ پُر حادثه‌ی عشق، به صبح آمده بود
دل من مستِ دعای شبِ عرفانی بود
صبح پیدا شد و در ساحلِ چشمانِ ترم
دل در اندیشه‌ی آن گریه‌ی پنهانی بود
هرچه آرامش و مستی به نمازم دادی،
شمه‌ای از برکاتِ دلِ طوفانی بود

« ۹۰ »

دل تا به کویِ آینه خویان رسیده است
بس یارِ خوبرو که در این بزم دیده است
بس روزها که رفته به دنبالِ خالِ شان
بس شام‌ها به معبرِ شان آرمیده است
اینان چهارده قمرِ برجِ عصمتند
خورشیدشان به جلوه‌گری برگزیده است
هر سینه‌ای که لمح‌های از لطفشان چشید،
تا روزِ حشر، غرقِ صفاتِ حمیده است
لب را خدا برای ثنا و نمازشان
دل را پی محبتشان آفریده است
«نابرده رنج گنج میسر نمی‌شود»^۱
این گنج را زمان به چه زحمت خریده است
جز عشق، جان ما پی یاری نمی‌رود
از هر که غیرِ حضرتِ او، دل بریده است

---

۱. مصراع از سعدی شیرازی است.

« ۹۱ »

یارا بیا که چشم به‌راهم به‌راه تو
قربانی‌ام به‌مقدم رخسارِ ماهِ تو
کی می‌شود به‌پایِ تو جان را فدا کنم؟
تا گم کنم فراقِ تو را در پناهِ تو
بگذار با خیالِ لبِ در پناهِ عشق
مدهوش گردم از میِ چشمِ سیاهِ تو
عمری دلم به‌کویِ تو شب‌زنده‌دار شد
روشن شود مگر سحری از نگاهِ تو
عمری شکست آینه‌های گناه را
تا نام او نوشته شود در سپاهِ تو
بلکه به‌اقتدایِ تو با میِ وضو کند
بلکه شود غلامِ دلِ بی‌گناهِ تو
آتش بزن مرا که ز خود بیخودم کنی
آتش بزن که چشم به‌راهم به‌راه تو

« ۹۲ »

عشقِ تو باز قلبِ مرا یاد کرده است
جانِ مرا به شوقِ تو معتاد کرده است
دریابِ ذکرِ جانِ خراباتیِ مرا
جانی که روز و شب ز غمت داد کرده است
جانا! اذانِ بگو و به فریادِ من برس
غفلتِ خزیده در من و بیداد کرده است
تو آن امیدِ دائمه‌ای که دلِ مرا
در گیر و دارِ حادثه امداد کرده است
در جانِ من بجوش که شیطان به صد فریب
امید را شکسته و برباد کرده است
تنها همین تغزلِ شیرین - نمازِ من -
ذکرِ مرا چکامه‌ی فرهاد کرده است
ای بهترین بهانه‌ی شادی! اذانِ بگو
انگار غم دوباره مرا یاد کرده است

« ۹۳ »

شب‌ها به اشتیاقِ تو بیدار مانده‌ام
بی‌دام و دانه‌ی تو گرفتار مانده‌ام
بر غیر، دل نبسته و در خود شکسته‌ام
در انتظارِ رحمتِ دلدار مانده‌ام
سجاده‌ام زمین شده اشکم ستارگان
در فکر و ذکرِ چاره‌ی دیدار مانده‌ام
زخمِ دلم خوش است به دلجوییِ اذان
با نازِ تو... نمازِ تو... تَبِدار مانده‌ام
از هر طرف، گناه به من تازیانه زد
اما به عهدِ خویش، وفادار مانده‌ام
زندانیِ حصارِ گناهان شدم ولی
در آرزوی یاریِ آن یار مانده‌ام
یارا! تو کعبه‌ی منی و در دلِ منی
هرچند پشتِ این همه دیوار مانده‌ام

« ۹۴ »

با دوست گفته‌ایم ز ناگفته‌های دل
از ابتدای آینه تا انتهای دل
از خالِ کعبه بر رخِ تب کرده‌ی زمین
تا چلچراغِ مجلسِ کثرتِ سرایِ دل
با دوست گفته‌ایم ز غمهای نیمه‌شب
از تکِ چراغِ رهگذرِ کوچه‌های دل
از امتدادِ خطِ سرشتِ ستاره‌ها
تا ناله‌ی فراقِ نی و بانگِ نایِ دل
از بوسه‌ی اذان که دل از شهر می‌برد
از عشق، این تلف شده... این خون‌بهای دل
از انعکاسِ بانگِ اذان در دلِ افق
از گریه‌ی نماز و صدای رهایِ دل
با دوست گفته‌ایم که بهرِ طوافِ عشق
احرامِ تازه‌ای بفرستد برای دل

« ۹۵ »

ای وای اگر در دلِ تو عشقِ سر آید
خورشیدِ گناهانِ تو از غربِ بر آید
آن ناله‌ی شب... ذکرِ سحر... گریه‌ی بسیار
با سوختنِ عشق، تو را بی‌ثمر آید
در فکرِ بجز یار، نبودی و نباشی
از منزلتِ خویش تو را گر خبر آید
تو یارِ خدا باش... که بی‌یار بمانی
گر در دلِ شیدایِ تو یاری دگر آید
انکار مکن هستی او را که جهانی
هر روز بر او واله و دیوانه‌تر آید
گر پشت به پیمان نکنی کوهِ صبوری
گلرویِ خسی تا که تو را از سفر آید
آن نورِ تجلی که در این طور درخشید،
کی در وَجَناتِ دگری جلوه‌گر آید

« ۹۶ »

دلایا و به عشقِ کسی دچار مشو
اسیر عشقِ خدا باش و غصّه‌دار مشو
به غیر اشک و جدایی، ز غیر، هیچ مجوی
به جز طریقِ خدا را طلایه‌دار مشو
ز خویش بگذر و بیهوده لافِ عشقِ مزین
به شوق دیدنِ اغیار، بی‌قرار مشو
به رخ کشیدنِ اعمال، عینِ بی‌دینی ست
به رازِ سینه بگو: باش و آشکار مشو
علاجِ خفتنِ تو چیست جز شکفتنِ تو؟
بیا اقامه بخوان... غافل از بهار مشو
گره‌گشای تو عشق است عشقِ قدسی او
وان یکاد بخوان... خوارِ هر نگار مشو

« ۹۷ »

دلبر کجاست تا به رهش دلبری کنم
دل را به رنگِ نیلی و خاکستری کنم...؟
خوب است مستِ بی‌سر و پای رُخش شوم
تا کی فرو نشینم و سوداگری کنم؟
جامِ دعا و باده‌ی قرآن فراهم است
از او چرا حکایتِ با دیگری کنم
آتش گرفته‌ام که رخس را عیان کند
او آسمان شده‌ست که من اختری کنم
غرقِ نمازِ عشقم و او از همه جهات
تاییده تا شبم را نیلوفری کنم

« ۹۸ »

امشب كه دل آشفته‌تر از گيسوى يار است
با ذكر و دعا يكسره تا صبح، خمار است
باغى كه ز تاراجِ غمش غرقِ خزان بود،
با مزدهى آياتِ لبش همچو بهار است
در محفلِ اغيار، من و صحبتِ آن يار؟
دل تا سحر آمدنش لحظه‌شمار است
او بلبلِ شيدايِ اذان‌هاى بهشتى ست
با اينكه گلِ قلبِ من آكنده‌ى خار است
من اهلِ همين كعبه‌ام و عاكفِ اين در
شهرِ همه مستانِ جهان، شهرِ نگار است
ما جمله غباريم كه خورشيد، رخ اوست
ما جمله غباريم كه او يگه سوار است

عشق شیراز

« ۹۹ »

بوی نارنج آمد از آرامگاه پیر ما
شد دعای صبحگاهی ناله شبگیر ما
از قضا باد صبا بر تربت لیلی وزید
زلف‌ها بر باد داد از قصه زنجیر ما
دوستان! این داستان آوازه آفاق شد
خواجه شیراز هم آگه شد از تقدیر ما
خواجه حافظ را قسم دادم به آن فال عزیز
بلکه از مسجد سوی میخانه آید پیر ما
در ازل ایزد بت من را دلی از سنگ داد
لااقل ای کاش بر سنگی نشیند تیر ما
لولیان فارس می‌گویند صیاد دل اند
قدر این زحمت نمی‌ارزد مگر نخجیر ما؟!
در همین سامان مگر سامان پذیرد تا ابد
درد بی‌درمان ما و کار بی‌تدبیر ما
یار شیرین کار من! آن کیمیای تلخ وش،
کنج شیراز شما؟ یا گوشه کشمیر ما؟

رباعی‌ها

« ۱۰۰ »

این رایحه‌ی اذان و شب‌بویِ دعاست
دارویِ دلِ شکسته و خسته‌ی ماست
سجاده‌ی ما در این میان، سوخته است
سجاده‌ی دلسوختگان، سینه‌ی ماست

« ۱۰۱ »

سجاده‌ی سبزِ من چمنزاران است
اشکم به‌زالایِ همین باران است
باران می‌بارد و اذان می‌گویند
این لحظه‌ی استجابت و عُفران است

« ۱۰۲ »

با توبه بیا تا درِ رحمت باز است
هر پایانی به معنی آغاز است
در محضرِ لطفِ حق، دو زانو بنشین
تنها نفسِ نماز، انسان‌ساز است

« ۱۰۳ »

وقتی که اذانِ مغرب از هر سوئی،
با خود دارد از آن گلستان بویی،
باید چشم‌انتظارتر قامت بست
تا گل بدمد به مسجدِ هر کویی

« ۱۰۴ »

این خاکِ عطش‌زده، نیازش دریاست
این ساحل، قبله‌گاهِ رازش دریاست
خورشید که سرگرمِ طلوع است و غروب،
سجاده‌ی آبیِ نمازش دریاست

« ۱۰۵ »

خوبانِ من! عاشقانِ من! سجده کنید
با هر تپشِ اذانِ من سجده کنید
در هر نفسِ شما نفس‌هایِ من است
بر من ای بندگانِ من! سجده کنید

« ۱۰۶ »

سجّاده بینداز که جنّات این است
تسبیح بگو... ذکرِ کرامات این است
قرآن را بردار و به ترتیل بخوان
تنزیلِ صفات و جلوه‌ی ذات این است

« ۱۰۷ »

در حوضِ شب از ستاره تسبیح بساز
از ماه هزارپاره تسبیح بساز
بنشین سرِ سجّاده و برخیز از جان
با هر اشکت دوباره تسبیح بساز

« ۱۰۸ »

سجّاده بیار و پهن کن در مهتاب
ماهی شو و غسل کن در این برکه‌ی آب
تسبیح شب و ذکرِ سحرگاهی را،
وقتی به‌نماز ایستادی، دریاب

« ۱۰۹ »

قربانِ نگاهِ یار شو، جان این است
لب‌ها به سخن گشوده، قرآن این است
از کعبه‌ی خال لب او قبله بساز
جمعیتِ خاطرِ پریشان این است

« ۱۱۰ »

در این شبِ قدر، فارغ از دنیایم
سر مستم، می‌دویده در رگ‌هایم
با نورِ ستاره‌ها وضو می‌گیرم
تا عرشِ تو همراهِ دعا می‌آیم

« ۱۱۱ »

حسبم به امیدِ درِ بازی که تویی
خوابم به هوای کشفِ رازی که تویی
چون صاعقه‌ای بگیر در خرمن من
تا کام بگیرم از نمازی که تویی

« ۱۱۲ »

هرچند که خوابِ سحری شیرین است،
هرچند که گوشِ غفلت سنگین است،
بیدار شو و دو رکعتِ ناب بخوان
تسکینِ دل و مُسکّنِ جان این است

« ۱۱۳ »

آسانیِ مشکلم نماز است نماز
قفلیِ دلِ غافلَم نماز است نماز
وقتی که دلم گرفته از کارِ جهان،
درمانِ غمِ دلم نماز است نماز

« ۱۱۴ »

امشبِ دل و جانِ شب، سعادت دارد
مثلِ شهدا میلِ شهادت دارد
تا صبح، دعایِ ربّنا خواهد خواند
پیشانیِ شب به سجده عادت دارد

« ۱۱۵ »

امشب دل با عرشِ خدا همراز است
اشکم با تک‌ستاره‌ها دمساز است
باید رفت و میوه‌ی بخشایش چید
وقتی در باغِ آسمان‌ها باز است

« ۱۱۶ »

گل‌ها و پرندگان اذان می‌گویند
آری... همه‌ی جهان اذان می‌گویند
اما پروانه‌ها خبردارترند
آن‌ها با بالشان اذان می‌گویند

« ۱۱۷ »

فانوسی از اصولِ دینت برسان
این شب‌زده را به سرزمینت برسان
لا حول ولا قوّة الا بالله
ما را به نمازِ صالحینت برسان

« ۱۱۸ »

مهدی^(عج) می آید و سحر می گردد
تأثیر نماز، بیشتر می گردد
وا کردن سجاده نخستین کار است
وقتی که امام عصر^(عج) برمی گردد

« ۱۱۹ »

بگذار آقا! محرم رازت باشم
یا خارِ سرِ راهِ حجازت باشم
بگذار بمیرم و تنم خاک شود
شاید تسبیحِ جانم ازت باشم

« ۱۲۰ »

هنگام اذان است؛ چراغانی شو
تبت کن و آماده‌ی مهمانی شو
در ظلمتِ نفسِ خویش، تنها منشین
برخیز و وضو بگیر و نورانی شو

« ۱۲۱ »

ای کاش ستاره‌ها دلِ من بودند
غم‌های دلم صریح و روشن بودند
دل‌تنگِ هوایِ آسمان‌ها هستم
ای کاش پرنده‌ها مؤذن بودند!

« ۱۲۲ »

از دل، جانا! بیا مسلمان باشیم
در سایه‌ی آیه‌های قرآن باشیم
عادت به نمازِ اوّل وقت کنیم
از نفس جدا شویم و انسان باشیم

« ۱۲۳ »

برخیز به سوی آسمان‌ها برویم
چندی به طوافِ کهکشان‌ها برویم
معراج نماز، با ملائک، خوش تر...
ای دوست! بیا به جمع آن‌ها برویم

« ۱۲۴ »

با مرثیه‌ی تو، عشق، آوازه گرفت
پیکارِ حسین، جلوه‌ای تازه گرفت
آن‌قدر بزرگی که خدا را بشود
با وسعتِ سینه‌ی تو اندازه گرفت

« ۱۲۵ »

دل، چشم به‌راهِ روزهای فرج است
جان، منتظرِ صدایِ پایِ فرج است
عمری ست دعایِ فرجم هست نماز
عمری ست نمازِ من دعایِ فرج است

« ۱۲۶ »

صبح آمد و نامِ عاشقان را گفتند
رازِ دلِ ذراتِ جهان را گفتند
برخیز و وضو بگیر و در خواب نمان
سجاده بینداز... اذان را گفتند

« ۱۲۷ »

دل‌کنده‌ام از جهان و نقّاشی‌هاش
از پستیِ غصّه‌ها و خوشباشی‌هاش
بایست و ضو بگیرم و مست شوم
عشق است فضای مسجد و کاشی‌هاش

« ۱۲۸ »

قرآن باز است و چشمه‌ها می‌جوشند
مشتاقان، جامه‌ی وضو می‌پوشند
صف در صف، با سازِ اذان و صلوات
از جامِ نماز، لب به لب می‌نوشند

« ۱۲۹ »

گفتند دری همیشه‌باز است نماز
از اذن و کلید، بی‌نیاز است نماز
وقتی که حضورِ قلب، حاصل باشد
آنگاه کلیدِ کشفِ راز است نماز

« ۱۳۰ »

هنگامِ اذان، وضو کن و باده بساز
با قلبِ شکسته مجلسی ساده بساز
برخیز از نزدِ خویش و با او بنشین
از بال و پر فرشته سجاده بساز

« ۱۳۱ »

این بانگِ اذان سرودی از سوی خداست
پژواکِ دلِ شکسته و خسته‌ی ماست
ساقی با چشمِ مست، می کوید دست:
«ای می‌زدگان! سماع کو؟ شور کجاست؟»

« ۱۳۲ »

ای آمدگان و رفتگان! بشتابید
صف در صف با فرشتگان بشتابید
سجاده به گلبانگِ اذان پهن کنید
همراه دعا به آسمان بشتابید

« ۱۳۳ »

دریا دریا حُباب... کف در کف، عشق
دریا دریا نماز... صف در صف، عشق
سجّاده‌ی ماهیان و خورشیدِ غروب
دریا دریا نیاز... دف در دف، عشق

« ۱۳۴ »

جَنّاتِ من و حجازِ من دیدنِ توست
در دل، تنها نیازِ من دیدنِ توست
آئینه‌ی من شو، به کمالم برسان
ای قبله‌ی من! نمازِ من دیدنِ توست...

« ۱۳۵ »

هرچند اقامه بسته این بنده‌ی بد
اما تو اگر و را ببخشی چه شود؟
ای رحمانِ رحیم! ای مالکِ دین!
ای ذاتِ تو رمزِ قُلْ هو اللهُ احد

« ۱۳۶ »

شب رفت و کسی به‌ما مفاتیح نداد
سجاده و اشک و مُهر و تسیح نداد
خورشید زد و ستاره‌ای پلک نزد
درباره‌ی شکایات، توضیح نداد

« ۱۳۷ »

کوتاه‌دستیم و ابرِ تو عاطفه‌خیز
از مَشکت در فراتِ شب نور بریز
ای ماهِ طلایه‌دارِ خورشیدسوار!
ای خواستنت بهشت و عشقت همه چیز

« ۱۳۸ »

حرفی از کربلا برایم ننزید
اینقدر نمک به زخم‌هایم ننزید
شیرانِ نرِ من را گردن زده‌اند
دیگر ام‌البنین صدایم ننزید

« ۱۳۹ »

قلبت را پیشِ مادرت جا نگذار
رویِ عهدِ قدیمی‌ات پا نگذار
حتّی به بهایِ دست‌هایت پسرَم
آقایت را تشنه و تنها نگذار

« ۱۴۰ »

مادر به فدای دست‌هایت عَبّاس!
سقفِ شب و روز، خاکِ پایت عَبّاس!
ماندی و به جسمِ آب، جان بخشیدی
جانِ همه‌ی جهان فدایت عَبّاس!

« ۱۴۱ »

از دور، نگاهِ ابری‌ات تر می‌شد
هر لحظه دلِ تو شعله‌ورتر می‌شد
تو قطره به قطره اشک می‌ریختی و
عَبّاسِ تو دست‌دست پُرپر می‌شد

« ۱۴۲ »

مردم! ضَرَبانِ سینه را می‌شنوید؟
واویلايِ مدینه را می‌شنوید؟
جنگا جنگِ طنینِ شمشیرِ حسین^(ع)
در حافظه‌ی سکینه را می‌شنوید؟

« ۱۴۳ »

ای مردم! حرمتِ بهار از یاس است
دل بودنِ دل، به بودنِ احساس است
هم چشمِ پُر آبِ من و هم چشمِ فرات
لبریز از یادِ پسرِ عباس است

« ۱۴۴ »

هم جوشش چشمه‌سار را باور کن
هم ریزش آبشار را باور کن
گل وا شده و پرندگان می‌خوانند
چشمی بگشا، بهار را باور کن

« ۱۴۵ »

القدسُ لنا...

ای بُتِ هفت شاخ!
ای درختِ هفت شاخه!
فردا تیرهایی را که در دلم فرو کرده‌ای، بیرون می‌کشم
از هر تیری تبری می‌سازم
شایسته‌ی دستِ فرزندانِ ابراهیم.
از خونِ زخم‌هایم
چند کیسه خون می‌فرستم به بیمارستان‌های غزه
و از اشکِ چشمانم سرم می‌سازم...
آری، بگذار از زخمِ خون بچکد
آنقدر خون در رگ‌های من نیست که عطشِ تو را فرو بنشانند
اما زهری در مغزِ استخوانم دارم
که جامِ تو را پُر خواهد کرد
و نگهبانانِ زرادخانه‌های تو از آن می‌هراسند
ما از نسلِ قمرِ بنی‌هاشمیم
ستاره‌ات را به رخ ما نکش

تا می‌توانی،
دست‌هایی را که به‌سوی تو سنگِ پرتاب می‌کنند، قطع کن
هر دست، تگه‌چوبی خواهد شد
افتاده در کوچه‌کوچه‌ی این سرزمینِ مقدّس
که وقتی شعله‌ور شود
گلی همیشه بهار خواهد رویید.

« ۱۴۶ »

چه می‌گویی آفتاب؟
هر روز از این سوی پنجره‌ی اُتاقم
سلام می‌گویی و از آن سو خداحافظ
و در میان این دو، رازهایی به من می‌گویی
باشد، سلام و خداحافظ
خواهش می‌کنم چیزی دیگر نگو
زبان‌ت را نمی‌فهمم!

چه می‌گویی باران؟
چه ترانه‌ای ست که چنان خوش‌آواز می‌خوانی؟
همه که روی سرشان چتر گرفته‌اند
نمی‌خواهند بشنوند
یا شاید زبان‌ت را نمی‌فهمند!

چه می‌گویی ای هزارستان؟
چه داستانی ست که قرن‌ها می‌خوانی؟
پدربزرگان مان زبان‌ت را یاد ندادند به ما
خودت را خسته نکن
سلیمان نیستم!

« ۱۴۷ »

کیست این

که ادعای پدری می‌کند

مگر نگفتند، سیاست پدر و مادر ندارد؟

پس کیست این

که ادعای پدری بر سیاست‌های جهان می‌کند؟!

« ۱۴۸ »

ای کاش!

خاطره‌ها کاغذین می‌بودند

بدها را می‌سوزاندم

**CENTRE OF PERSIAN RESEARCH
OFFICE OF THE CULTURAL COUNSELLOR
EMBASSY OF ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
NEW DELHI**

.....
AHL-E HAMEEN KAABE'AM

COMPOSED: SEYYED AZİZ MAHDĪ RAZAVĪ
FOREWORD: ALĪ REZĀ GHAZVEH
.....

PAGE SETTING: ABDUR REHMAN QURESHI
DESIGNING OF THE COVER PAGE: AISHA FOZIA

FIRST EDITION: NEW DELHI, DECEMBER 2010
PRINTED AT: NOOR MICROFILM CENTRE, IRAN-INDIA, NEW DELHI
ISBN: 978-964-439-492-8

IRAN CULTURE HOUSE
18, TILAK MARG, NEW DELHI-110001
TEL.: 23383232-4, FAX: 23387547
ichdelhi@gmail.com
newdelhi@icro.ir
<http://newdelhi.icro.ir>

AHL-E HAMEEN KAABE'AM

COMPOSED BY
SEYYED AZÎZ MAHDÎ RAZAVÎ

FOREWORD BY
ALÎ REZÂ GHAZVEH

CENTRE FOR PERSIAN RESEARCH
OFFICE OF THE CULTURAL COUNSELLOR
EMBASSY OF ISLAMIC REPUBLIC OF IRAN
NEW DELHI